

KIRMIZIFARE

ISSN 1300-3291

çocuklar için edebiyat dergisi

Sayı: 31
Mayıs 1994

MİS
TİK

Kırmızıfare Çocuklar İçin Edebiyat Dergisi 1739 sayılı
"Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 55. maddesi gereğince incele-
lenmiş, eğitim ve öğretim açısından 24 Aralık 1990 tarihli,
2328 sayılı Tebliğler Dergisi'nde okullara tavsiye edilmiştir.

Kırmızıfare

çocuklar için edebiyat dergisi

Sayı: 31

Mayıs 1994

Sahibi ve Sorumlu Müdürü: Fatih Erdoğan

*

Danışma Kurulu:

Prof. Dr. Meral Alpay, Ferit Avcı, Ayla Çınaroğlu
Yıldırım Derya, Mustafa Eremektar, Turan Yüksel

*

©MAVİBULUT YAYINLARI

Yeniçarşı Cd. 33/2 Ferah Apt. Kat:4

80060 Galatasaray İstanbul

Tel: (0-212) 252 63 75 -76 * Faks: (0-212) 244 08 60

Ayda bir çıkar. Fiyatı: 30.000 TL.

Abonelik bedeli :

Yıllık 12 sayı: 300.000 TL.

Taahhütlü: 420.000 TL.

(Cilt kapağı her yılın sonunda abonelere ücretsiz gönderilir.)

Yurtdışı: DM 50.

Yurtdışı Taahhütlü: DM 60.

*

Filmler: Reprograf(511 38 26)

Kapak Renk Ayrımı: Kombi Grafik (518 18 32)

İç Baskı: Ayhan Matbaacılık (518 24 14)

Kapak Baskısı: Ak Basım (244 58 16)

Cilt: Sema Cilt Evi (567 86 29)

*

ISSN 1300-3291

Kapak: **Mıstık**

Merhaba,

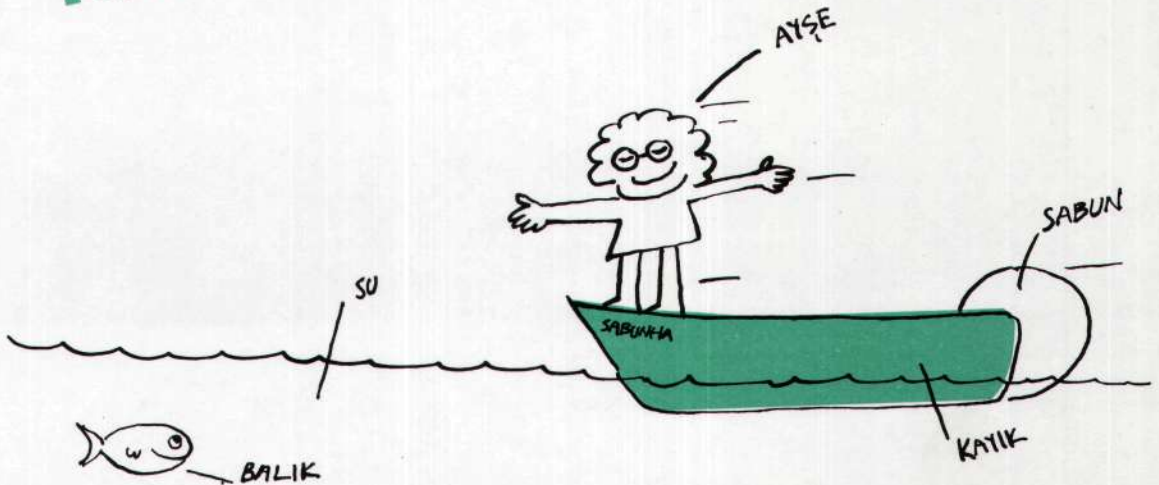
Sinemalarımızda birkaç yıl önce gösterilen "**Ayı**" adlı filmin romanı 1962 yılında "**Kuzey Göçebeleri**" adıyla İyigün Yayınları tarafından kitap olarak çıkmıştı. Tabii, film kitaptan biraz farklıydı, ama hem filmi izlemiş, hem de kitabı okumuş birisi olarak bana sorarsanız... Neyse. Kararı size bırakıyorum. Bu sayımızdan başlayarak bölüm bölüm okuyacaksınız.

İpucu Bizden Çözümü Bizden sayfaları bu sayıda yok. Turan Yüksel bu sayıda bizden izin istedi ve bize bir sürpriz hazırladığını söyledi. Bu sözünü unutmasın diye buraya yazıyorum.

Geçen sayıdaki **Bilim-Oyun** sorumuza yalnızca Kuzguncuk'tan **Ayşe Çelik** cevap verdi. Hem de doğru olarak. Ama kayığı yüzdürüp yüzdürmediğini bilmiyorum.

Edebiyat ve sevgi dolu günler

Fatih Erdoğan

Kilerdekiler

Akıllı Keçiler.....	Ayla Çınaroğlu 3
Küçük Menekşe.....	Melek Güngör 4
Tatsız Ekmek.....	Cemal Erten 10
Serdar'ın Gezi Notları (Bali'de Yaşam).....	Nuran Turan 16
Annem Henüz Delirmedi.....	Aysel Gürmen 18
Ejderha Bir Gün.....	Aslı Niyazioğlu 22
Fındıkfaresi.....	23
Onu Seviyorum (20).....	Fatih Erdoğan 27
Ayl.....	James Oliver Curwood 28
Domates (Bay Veneranda).....	Carlo Manzoni 33
Bilim-Oyun.....	Fatih Erdoğan 34
Çuhaçiçeği.....	Jill Atabay 36
Bilgin Böcek.....	Mustafa Eremektar 41
Bir Kitap Bir Yazar.....	Selma Erdoğan 48

Akıllı Keçiler

Ayla Çınaroğlu

İki keçi

Daracık bir köprü üstünde karşılaştı.

İkisi de birbirinden inatçı

"Önce ben geçeyim"

"Önce ben geçeyim," derken

Cumhurbaşkanı dereye düşüverdi

İkisi birden.

Canlarını zor kurtardılar.

Sonraki günlerde bir gün gene

Karşı karşıya geldiler

Aynı köprü üstünde.

Bu kez akıllandılar ya:

- Buyrun geçin, yol sizin

- Önce siz buyrun efendim.

-Yoo, siz geçiniz.

- Siz geçin önce, rica ederim..

Onlar böyle nezaketle

Yol veredursun birbirine

Bir tavşan, bir kirpi

Bir sincap, bir tilki

Bir karınca ordusu

Birçok böcek, kertenkele

Ve dahası yaşlı bir kaplumbağa

Geçtiler köprüden salına salına

Baktı ki keçiler

İşe yarar bir yöntem değil bu da

Sonunda kafa kafaya verdiler

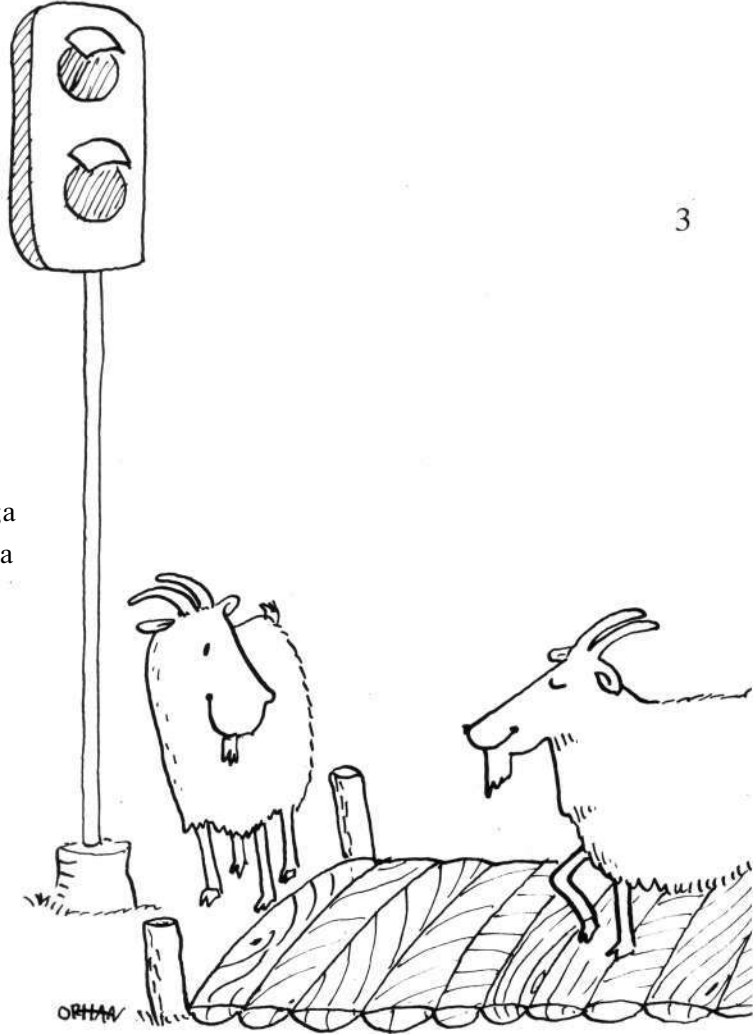
Ve birer trafik lambası diktiler

Köprü'nün iki başına

Ooh, işte şimdi

Herkes geçeceği zamanı biliyor

Köprüden sırayla geçiyor.

KÜÇÜK MENEKŞE

Melek Güngör

KÜÇÜK MENEKŞE yan bahçede o sabah açmış bulunan kırmızı gülü hayranlıkla seyredip durmadan iç çekmekteydi.

"Ne harika bir kokusu var!" diyordu kendi kendine. "Keşke ben de o kadar güzel koksaydım. Oysa küçücük bir kır çiçeğiyim, ne yazık!"

Yaşlı teyzenin bahçesine gelişigüzel diktiği çiçeklerden biri olan menekşe, bakımlı ve seçkin çiçeklerden oluşan yan bahçeye hep böyle bakıp iç çekerdi doğduğu günden beri. Şimdi de burnuna gelen yeni açmış gül kokusu iyice merakını çekmiş, bu büyüleyici kokunun sahibi ile tanışmaya can atmaktaydı. Sonunda dayanamayıp ona seslendi

"Sayın bayan, yeni açtığınız için sizi kutlamak istiyorum. Benimle konuşur musunuz lütfen?"

Gül, otların arasından kendisine seslenen menekşeyi görememişti. Hafifçe başını eğip onu aradı.

"Ah, özür dilerim," dedi nazikçe. "Galiba boyum fazla uzun olduğundan, sizi göremedim. Beni kutlamak istemeniz çok ince bir davranış doğrusu. Size nasıl teşekkür etsem acaba?"

Menekşe gülden bu kadar nazik bir karşılık beklemiyordu. O kadar sevinmişti ki sevincinden kekelemeye başladı.

"Te-teşekkür mü ediyorsunuz? Asıl benimle konuşma nezaketini

Res. : Mustafa Delioğlu

gösterdiğiniz için ben teşekkür etmeliyim size."

"Yoo," dedi Gül, "Mutlaka bir şeyler yapmalıyım sizin için. Ne yapsam acaba? Tamam buldum. Doğadaki her şeyi değerlendirmeyi iyi bilen canlılar, yani insanlar, gül kokusunu çok severler. Bu da bize daha çok özen göstermelerine neden oluyor. İnsanların çok güzel buldukları kokumu size doğru göndermem hoşunuza gider mi acaba?"

"Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim," dedi menekşe heyecanla. "Benim için bundan daha güzel bir armağan olamazdı doğrusu. Sevinçle kabul ediyorum."

O günden sonra gül, kendisinin de söylediği gibi insanların çok beğendiği güzel kokusunu yaşlı teyzenin bahçesine yöneltti. Eski bahçe o kadar güzel kokmaya başlamıştı ki, bahçenin önünden her geçen, birkaç adım gittikten sonra geri dönüyor ve bu kadar güzel kokan gülün nasıl bir şey olduğunu anlamak için

eğilip yaşlı teyzenin eski bahçesine bakıyor, ama hiçbir şey göremiyordu. Menekşe, gülün verdiği armağan dolayısıyla ölesiye mutlu olmuştu. Bunu bulunduğu bahçedeki tüm diğer bitkilere anlatmaktan büyük bir zevk alıyor ve durmadan gülü onlara övüyordu. Bir gün, "Doğrusunu isterseniz bayan sardunya, gül kadar asil ve seçkin bir çiçeğin beni onurlandırması büyük bir incelik. Bu görkemli kokuyu yaşadığım sürece duyacağım. Ne büyük bir ayrıcalık değil mi?" diyor, bir başka gün yaşlı teyzenin kapıya yakın diktiği şebboya sesleniyordu. "Yandaki

güzel bahçeyi gördünüz
değil mi bayan şebboy.
İşte oranın en güzel
çiçeği olan gül,
kokusunu bana
göndermek nezaketinde
bulundu. Ne kadar hoş
değil mi!" diye
memnuniyetini dile
getiriyordu.

Gül de kendisini bu
kadar beğenen ve
kokusunu gönderdiği
için böylesine mutlu
olan biriyle karşılaştığı
için çok mutluydu.
Elinden geldiği ölçüde
güzel koku çıkartmaya
ve bunu da olduğu gibi
yandaki bahçenin
menekşesine
göndermeye çalışıyordu.

İşte tam bu günlerde
yaşlı teyzenin güzel bir
genç kız olan yeğeni onu
ziyarete geldi.
Teyzesinin eski
bahçesini o kadar
beğenmişti ki bütün
günü orada geçirmek
istiyordu. Artık bahçe
bitişik bahçeden gelen
güzel gül kokusunun,
yanı sıra genç kızın
güzel şarkılarıyla da
iyice canlanmıştı.

Çok geçmeden gülün bulunduğu bahçenin sahibi bu genç kıza âşık oldu. Ona sevgisini anlatabilmek için ne yapacağını düşünür duruyordu delikanlı. Sonunda kıza güzel bir armağan vermenin en doğru yol olacağını düşündü. Ama bu armağanın ne olacağı konusunda bir türlü karar veremiyordu. Üzüntü ile evin bahçesine çıkıp dolaşmaya başladı. Birden kokusunu menekşeye gönderen gül gözüne çarptı.

"Ne kadar güzel bir gül!" diye sevinçle söylendi. "Bunu koparıp ona verirsem herhalde hoşuna gider ve benimle evlenmeyi kabul eder."

Düşündüğü gibi güzel gülü koparıp genç kıza götürdü. Kız kendisine bu kadar güzel bir çiçek verildiği için çok mutlu olmuştu. Delikanlının evlenme teklifini hemen

kabul etti.

Gülün koparılmasıyla birlikte yaşlı teyzenin bahçesindeki gül kokusu da sona ermişti. Küçük menekşe kendisine bu kadar nazik davranan iyi bir arkadaşı kaybetmenin yanı sıra, her gün duymaya alıştığı güzel kokunun kaybolmasına da çok üzülmüyordu. Boynunu büküp günlerce ağladı.

"O güzel gülün kokusu olmadan ben bir hiçim," diyordu kendi kendine. "O beni yüceltiyordu. Çok mükemmel bir çiçektir ve bana çok cömert davranmaktaydı. Onun güzel kokusu olmadan

nasıl yaşarım artık? Oysa kokusu bana aitken her şey ne kadar güzeldi. Evet, evet ben bir hiçim artık."

Kendisini çok değersiz hissetmekteydi. Onun bu kederli hali diğer arkadaşlarını çok üzüyordu. Ama dalından koparılan gül için yapabilecekleri bir şey yoktu. Diğer bütün çiçekler ona üzüntüsünü unutturabilmek için kendi kokularını daha çok yaymaya başladılar. Bahçe artık öyle olmuştu ki şebboy, limon çiçeği, karanfil kokuları yüzünden civardaki tüm böcekler ve arılar oraya hücum ediyordu. Ama küçük menekşe bir türlü mutlu olmuyordu.

"Ah, ne güzeldi asil bayan gülün benim için kokusunu bu bahçeye göndermesi. Hiçbir şey onun yerini dolduramaz. Ne kadar üzgünüm onu kaybettiğim için. Ben artık bir hiçim, hiç değerim kalmadı."

Aradan uzun günler geçti. Menekşe hâlâ gülün yasını tutuyor ve sürekli kendine acıyordu. Bu günlerden birinde yaşlı teyze torununun kendisini ziyaret edeceğini haber aldı. Bu, küçük kızın anneannesini ilk ziyaretiydi. Bahçedeki tüm çiçekler haberi

almış, çok sevdikleri sahiplerinin sevincini paylaşmaya hazırlanıyorlardı. Yalnız gülün koparılmasının üzüntüsünü içinden bir türlü atamayan ve kendisinin değersiz olduğuna inanan menekşe bu sevinci ayırımsayacak durumda değildi. Boynu bükük çiçekleriyle yapraklarının arasında gizlenip yas tutmaya devam etmekteydi.

Küçük kız, gelişinin ertesi günü kaçan topunun arkasından bahçeye girdi. Top, bir yığın çiçeğin arasından gide gide zavallı menekşenin üzerine düşmüştü. Canı yanan menekşe göz yaşları içinde yine bayan gülün yokluğu nedeniyle artık bir hiç olduğundan, kimsenin ona değer vermediğinden yakındı. Küçük kız yanına geldiğinde de boynunu iyice bükmüş ağlıyordu.

Kız topunu aldıktan sonra topun düştüğü yeri düzeltmeye çalışıyordu şimdi. Eğilip menekşelere dokundu ve bir tanesini koparıp kokladı.

"Tanrım, ne kadar güzel bir koku bu!" diye haykırdı birden. "Dünyada en güzel

kokan çiçek menekşe olmalı. Anneannem bahçesinde böyle güzel kokulu bir çiçeği olduğu için ne kadar mutludur kim bilir."

Menekşe kulaklarına inanamıyordu. Küçük kızın kendi kokusunu bu kadar beğenmesi onu öyle şaşırttı ki!

"Benim kokum güzel mi?" diye hayretle sordu kendi kendine. "Evet, mutlaka öyle olmalı. Yoksa bu küçük kız bu kadar hoşlanmazdı benden."

Biraz sonra küçük kız yaşlı teyzeyi menekşenin bulunduğu yere getirdi.

"Bak anneanneciğim," dedi ona. "İşte bence dünyanın en güzel kokan çiçeği burada, senin bahçende."

"Evet yavrum," dedi anneanne, "Benim için de menekşe tüm çiçeklerin en güzel kokanıdır. Bu yüzden

çok severim onu."

Yaşlı teyze ve torunu bir süre daha menekşenin yanında kalıp onun çok güzel, ama çok utangaç bir çiçek olduğu konusunda konuştu.

Menekşe duyduklarına uzun süre inanamadı, ama zamanla o da kendisinin gül kadar güzel kokan bir çiçek olduğunu kabul etti ve mutlu oldu. Bununla birlikte, boşuna çektiği üzüntüler ve gülün arkasından döktüğü göz yaşları yüzünden boynu bükük kalmıştı. Tam o günlerde bitişik bahçedeki gül ağacı tekrar çiçek açmaz mı! Menekşe arkadaşına kavuşmanın sevincini yaşadı yine. Ancak bu sefer ikisi de güzel kokan iki dost çiçek olarak sürdürdüler yaşamlarını.

10

KÖYDE KEMAL Emmi'nin biricik evladı Tahsin askerliğini tamamlayıp köye dönüşünün haftasına, "Baba," diyerek dikildi Kemal Emmi'nin karşısına. "Bundan böyle ben geldim, sen de rahata ereceksin. Hakkın değil mi bunca yıl sonra?"

Kemal Emmi oğlunu kıvançla izliyordu.

"Yirmi ay askerlik sırasında, burada yapacağım değişiklikleri bir bir düşledim. Bundan böyle sen yak çubuğunu, bak sefana. Elini

**Cemal
Erten**

Res.: Süleyman Şengün

TATSIZ EKMEK

hiçbir işe sürmek yok. Ben
eksiğe gedige yetişirim."

"Peki, sen ne istersen öyle
olsun."

Kemal Emmi ve karısı
Hasene Teyze, Tahsin'in
koşuşmasını zor izleyebildiler.
Tahsin tarlalardan, yarlardan,
bahçelerden, çitlerden
çubuklardan başlayarak her
şeyi elden geçiriyor, işe
yaramazı onarıyor, olmayınca
atıp yerine yenisini alıyordu.

Bir üç ayın içinde samanlık,
evin damı, avludaki fırın,
mutfak bacası değişmiş,
yukardaki odaların birine
hamamlık, evin gerisine su
deposu yapılmıştı. Hasta ve
yaşlı beş öküz satılıp
yerine dinçleri alınmış,
kısır on üç koyun elden
çıkarılmıştı.

Bu arada Tahsin,
eline aldığı koca bir
odunla, evin on iki yıllık
köpeği Karabaş'ı da
önüne katarak
kovalamaktan geri
kalmamıştı.

"Ne yapıyorsun, o
zavallıdan istediğin ne?"
diyen babasına yanıtını
hemen yaptırdı:

"Çok kocamış o...
Evde üç köpek var,

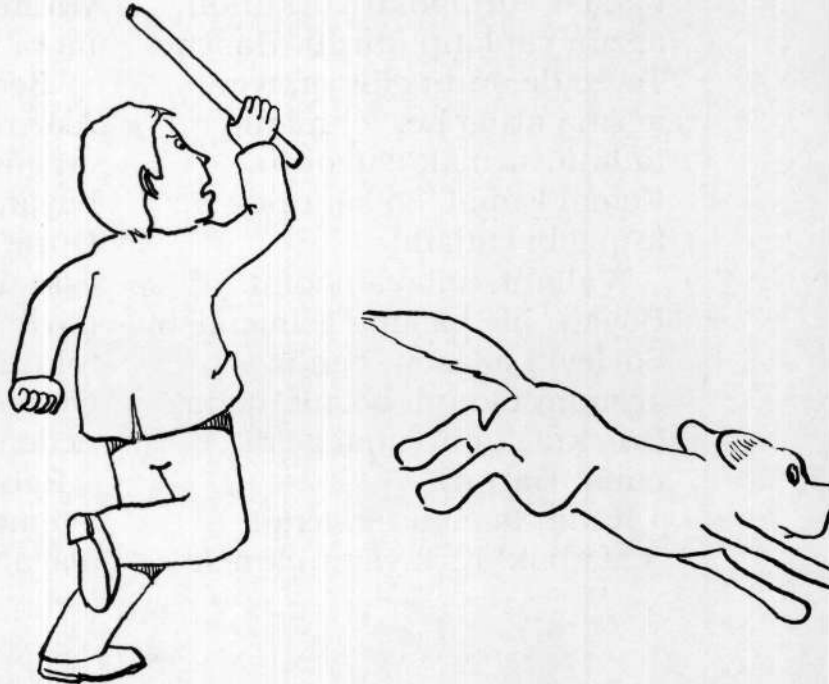
canavar gibi. Boşuna beslemek
yok."

Kemal Emmi, ne dediyse
dinletemedi ve Karabaş, o
günden sonra üç kez
sokulmaya giriştiyse de,
Tahsin, taşı kaptığı gibi onu
kovaladı.

Köpek, istenmediğini iyice
anlayınca yitiklere karıştı.

Daha sonra Tahsin bağları
budadı, aşıları yaptırdı. Büyük
bahçeye su taşıyan kanalları
elden geçirmişti.

Bir sabah annesi: "Tahsin,"
diye başladı söze. "Haberler
kötü; buğday ambarında dibi
bulduk; üç güne varmaz
ekmeksiz kalırız. İstersen ilk

harmanı beklemeden
buğday biçtir, bir
harmanlık kadar. İki üç
çuval olur. Her şeyiyle
senin yetiştirmen
buğdaylar. Değirmene
götür öğüt. Bizim gibi
köylü kısmına ekmeksiz
kalmak yıkımdır."

Küçük bir uğraşla bir
buçuk harman, dört çuval
buğday elde etmişti
Tahsin. İki öküzü arabaya
koşup bunları değirmene
götürdü, öğüttürdü.

Annesi, bu ilk ürün unla,
güle oynaya bir fırın dolusu
ekmek yaptı; çatlamış nar
çiçeği gibi kızarıklık, koca koca
somunlardı.

O akşam sofrada başında
babası durmadan yutkundu,
ağzını şaplatıp durdu. Hasene
Teyze de onun gibi yapıyor,
ağzına attığı her lokmanın
tadına varmak istiyordu.
Kemal Emmi, en sonunda bir
küp gibi çatladı:

"Vallahi, anlayamadım.
Böylesi hiç başıma gelmemişti.
Söyleyin allasen, benim
ağzımın tadı mı bozuk, nedir?
Bu ekmek bir tuhaf geldi
bana, Hatun?"

Kadın hemen terslendi:
"Lafa bak! Kırk yıldır ekmek

yaparım bildiğin gibi. Bu
ekmek cıvık desen değil.
Tuzsuz desem değil. Mayasız
veya mayası gelmemiş de
diyemiyorum. Anlamıyorum."

Tahsin, koparıp ağzına aldığı
bir lokma ekmeği öldür allah,
yutamıyordu. Rengi aldan
mora dönüştü:

"Benim de aklım ermedi.
Askerde ne somunlar yedim,
on günlük, yirmi günlük
bayat. Böylesine rastlamadım.
Düne kadar senin yetiştirdiğin
eski ürün buğdayların ekmeği
böyle miydi ya? Tohum aynı
tohum, toprak aynı toprak.
Öyleyse benim ekmeğimin tadı
neden bozuk?"

Baba oğluna toz kondurmak
istemezdi. Yine de kafasındaki
alacalan söylemeden edemedi:

"Oğul, oğul bak, dinle bir. İnsanlar ekmeği yere göğe koyamazlar. En kutsal şey odur. Yeri bambaşkadır. Et, şeker, ne de olmuş meyva... Ekmeğin yanında solda sıfırdır. Hiç düşündün mü neden böyle?"

Tahsin'in ağzını bıçaklar açmıyor, kafası işlemiyordu. "Bilmem ki..." diye suskunluk gösterdi.

"Bil ve öğren: Ekmek kutsaldır. Çünkü onu elbirliği yapmıştır. Şu soframıza gelen ekmekte, kimlerin hakkı yoktur... Kimlerin alın teri, emeği bu ekmeğe değmiştir. Tohumcusu, tarla süreni, ekeni, biçeni... Harmancısı, harmanda döveni yapanı,

hatta döven çakmak taşıyı yapanlar... Çuvalcısı, elekçisi, kalburcusu... Ardından arabacısı, öküzü. Ya değirmenci? Değirmen taşı yapan adam... Neler ve kimlerin hakkı yoktur bu ekmekte?"

Tahsin meraklanmıştı:

"Allahaşkına, sen ne demek istiyorsun, baba?"

Kemal Emmi, iç geçirip dilinin altındaki baklayı çıkardı:

"Ekmeği önümüze koyan sensin. Ben derim ki, acaba, gücenmek yok ha! Emeği kara ekmeğe geçenlere haklarını bir tamam verdin mi? Ödedin mi? Kimsenin bu ekmek üzerinde alacağı olmasın? Tatsızlık

undan gelebilir."

Hasene Teyze de düşüncelerini harfi harfine dile getiren kocasının sözünü, sessiz fakat her hareketiyle onaylamaktaydı.

Tahsin ise parladı:

"Baba, baba; sen ne dersin? Bu ekmekte kimin hakkı kalmış olabilir? Sen beni ne sanırsın? En azından senin oğlunum ben. Hak yemişlik bana yakışır mı? Tohumcusu, ırgatların tümü, harmanacı adamlar, değirmenci hatta onun ırgatı, haklarını son meteliğine kadar aldılar. Bunu adın gibi bilmiş ol."

Böyle böyle sabaha kadar konuştular. Eksik gedik bir nokta bulamıyorlardı. Tek

olasılık, tarlanın artık zayıfladığı noktasına dayanabiliyordu.

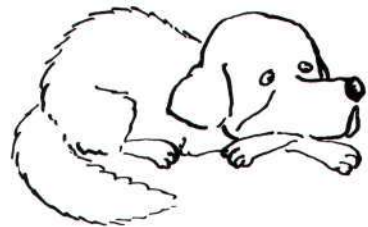
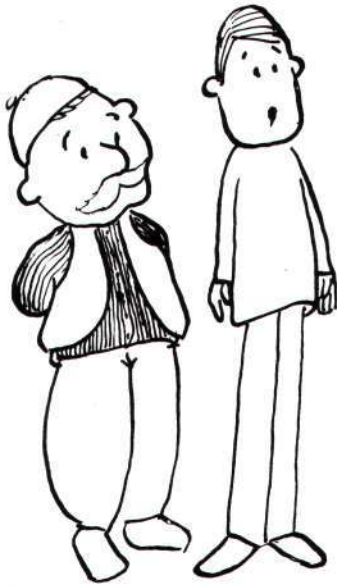
Sabahleyin birer ata binip baba oğul, yarı biçili tarlaya gittiler. Buğdaylar diz boyu, başaklar oğul gibi dolu.

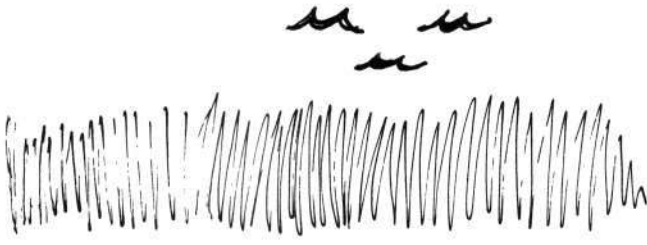
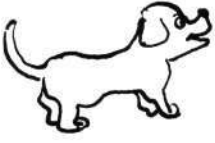
Tahsin, olmuş başaklardan birini avcunda ovalayıp buğday çıkarırken Kemal Emmi de tarlayı çepeçevre kolaçan etmekteydi.

Kuzey hudut olan dere boyuna kadar gitti.

Orada eski bir dosta rastlayınca utanıp sindi.

Kovulan Karabaş, bir böğürtlen kümesinin dibindeki otları yuva yapıp yerleşmişti. Bir deri bir kemikti, kesik kesik soluyordu. Dili bir karış

dışarıdaydı. Belki, dereye gidecek gücü yoktu.

Tam o sırada buğday tarlasına bir sürü halinde kargalar gökten baskına geldiler. Deli deli bağıyorlardı.

Başak dişleyecekleri anda, güçsüz, bitik Karabaş, zor doğruldu:

Havvvv!.. Hav! Havvvv...Hav!" Başını güç dikleştiriyor, kesik kesik bağıyordu. Sesi pek zavallıydı.

Fakat, ürkek hayvanlar, yine de bir tane alamadan kaçtılar. Canları sikkındı.

Kemal Emmi taş kesilmişti, kılını kıpırdatamadı. Yalnızca yumuşak toprakta ses etmeden geri geri yürüyerek oğlunun yanma vardı. Bir tek sözcük söylemeden kolunu tuttu ve aynı sessizlikle, Karabaş'ı göreceklere yere gittiler.

"Ne o, baba?"

"Bekle, görürsün, orda..." Fundalığın gerisinde çok beklemediler.

Kargalar, deminki

bozgundan sonra, sayılarını çoğaltarak yeni bir saldırıya geçtiler çığlık çığlık. Karabaş havlamaya çalışırken son gücünü kullandığı belliydi... İnler gibi havlıyordu:

"Havvvv!... Hav! Havvvv!... Hav!"

Kemal Emmi, parmağını uzatıp köpeği ve, "Allah belasını versin," dercesine yüz geri kaçışan kargaları gösterdi Tahsin'e. Gözleri yaşlıydı:

"Anladın mı oğul, kimin hakkı kalmış buğdayımızda? Bu Karabaş, sen daha bacak kadarken bize yanaşmıştı. Onca yıl hizmetinde kusuru, özrü mü oldu? Asla! Bak, kovulduğu halde şimdi de görevi başında. Alıp gideceğiz onu. Yoksa o burda acından ölürken biz de evde, ağzımızın bozukluğuyla iğne ipliğe döneriz."

Karabaş'ı alıp eve gittiler. Karnını güzelce doyurdular.

Ertesi sabah kahvaltıda ekmeğin bir türlü tadına doyamadılar...

Bali'de Yaşam

Nuran Turan

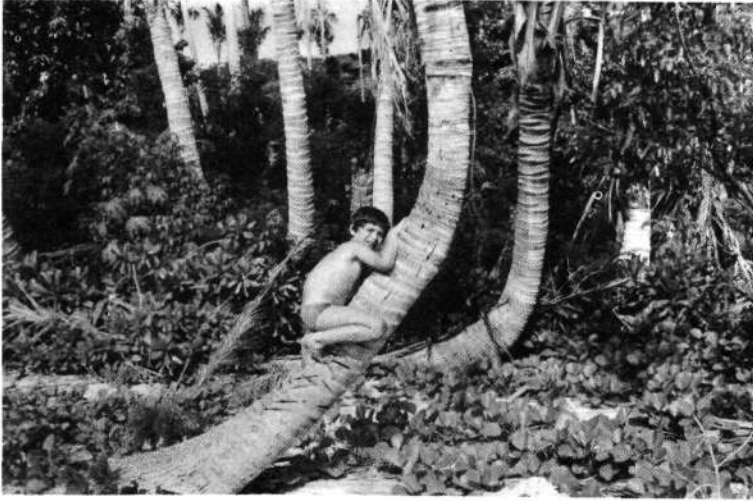
Fotoğraflar: Nuran Turan

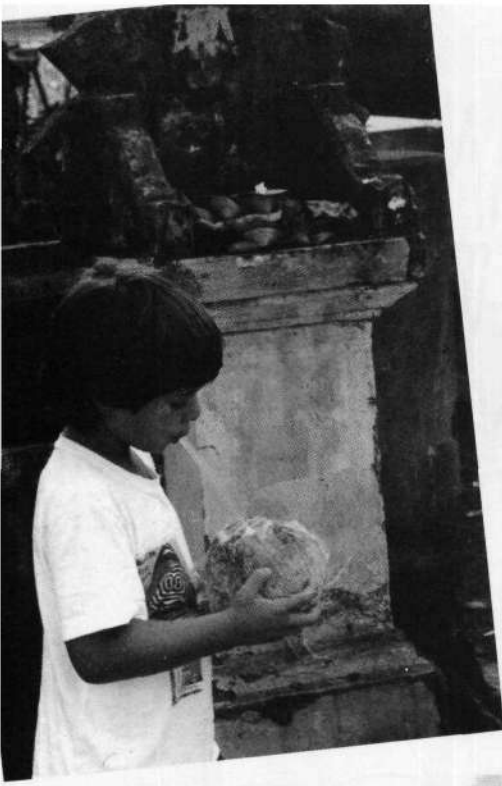
Hatırlarsınız geçen ay size Bali'yi anlatmaya başlamıştım. Bali'de hava kış yaz hep aynı, ılık bir bahar havası.

Adada hindistan cevizi ağacı çok var. Hindistan cevizi ağacı hurma ağacına çok benziyor.

16

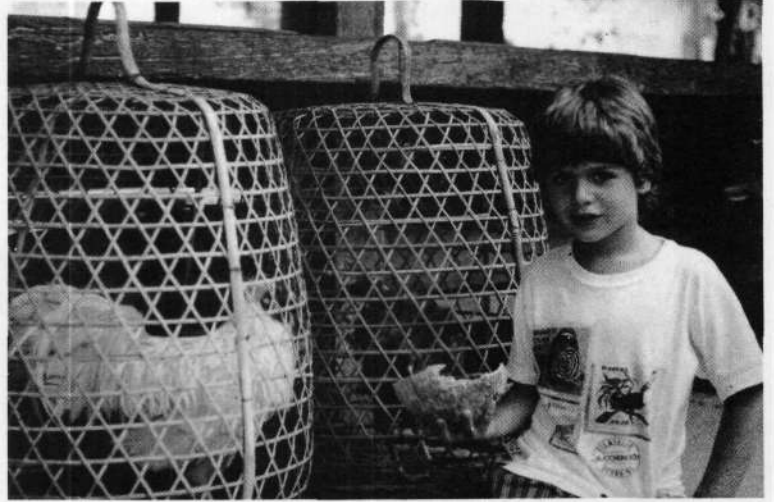

Babam bu ağaçların aynı türden yani; palmyegillerden olduğunu söyledi. Palmiye soyundan gelen ağaçların pek çok çeşidi varmış.

Hindistan cevizinin
üzerinde üç tane nokta
vardır. İki göz ve bir ağzı
andırır bu noktaların
görünüşü. Daha doğrusu
bir maymunun suratına
benzer hindistan cevizi o
noktalar sayesinde. Oysa
bu deliklerden filiz vermiş
meyva. Hindistan cevizinin
üzerindeki bu noktalardan
Dirini şişle delip içine bir
kamış daldırınca, içindeki
suyu içmek pek hoş oluyor.
Hele soğutulunca içmesine
doyum olmuyor.

Ben çok sevdim.
Suyunu bitirince sert
kabuğunu kırıp
içindeki etli kısmı
yemek de bir başka
zevk doğrusu. Bali'de
yaşayanlar horoz
dövüşüne pek
meraklı. Hemen her
evde beslenen bu
dövüş horozları,
belirli günlerde
karşılaştırılıyor,

Bunları canlı renklere boyamak
da pek moda. Hindistan
cevizimi horozlarla paylaşmak
bana mutluluk verdi.

EBRU ABLA delirdi! Günay
Teyze delirdi! Annem bir türlü
delirmiyor! Hele hele Semih
Amca iyice delirdi. Nazlı ve
Zeynep isminde iki tane
kocaman köpeği var. Benden
bile büyükler. İkisi de çok
akıllı. Semih Amca, "Oturun !"
diyor, oturuyorlar. "Siz burda
bekleyin, ben bakkala gidip
geleceğim!" diyor, oturup

ANNEM
HENÜZ
DELİRMEDİ
AYSEL GÜRME

Res.: M. Naci Dedeal

bekliyorlar. Hem de hiç kımıldamadan. Yalnızca upuzun kuyruklarını sallıyorlar. Bir de dillerini. Dilleri çok uzun olduğu ve ağızlarına sığmadığı için hep dışarıda, bir aşağı, bir yukarı sallanıp durur. Bu arada dillerinden yere tükürükler akar. Semih

Amcaların evi tükürük doludur herhalde. Biz Semih Amcaların evine hiç gitmiyoruz. Nazlı ve Zeynep'le parkta görüşüyoruz.

Ahmet Ağabeyin köpeği de çok büyük. Onun adı Kurt. Annem Kurt'u okşamama hiç izin vermiyor.

Günay Teyze ve Ebru Abla'nın köpekleri çok küçük ve tüylü tüylü olduğu için onları istediğim gibi sevebiliyorum.

Benim de öyle bir köpeğim olsaydı keşke! Küçük, yumuşak tüylü, minnacık

burunlu, boncuk gözlü ve kıvrıkcık kulaklı.

Bütün gün birlikte oynar, hiç sıkılmazdık. Ebru Abla'nın yaptığı gibi ben de köpeğimin saçlarına rengârenk tokalar takardım.

Bana köpek alması için annemin delirmesini bekliyorum, çünkü ne zaman "Anneciğim bana da köpek alır mısın?" diye sorsam hep aynı yanıtı verir:

"Henüz delirmedim kızım! Eve köpek falan sokmam. Siz bana yetiyorsunuz."

Annem henüz delirmediği için, şimdilik delirenlerin köpeklerini seviyorum. Bu arada yeni bir şey öğrendim. Deliren insanlara asla delirdiklerini söylemeyeceksiniz... Yoksa çok kızarlar.

Bir gün Günay Teyze'nin evinde köpeği Laki ile oynuyordum. Köpeği ile oynamamın beni ne kadar mutlu ettiğini belirtmek için,

"İyi ki delirmişsin Günay Teyze!" dedim. Bir kızdı, bir kızdı ki sormayın. "Sana hiç yakıştıramadım Selen'ciğim. Bir daha böyle şeyler söylediğini duymayayım!" dedi.

Kötü bir şey söylememiştim ama büyüklerin neye kızacakları belli olmuyor ki!

Daha sonraki günlerde büyüklerin de, küçüklerin de "Delirdin mi?" sorusuna çok kızdıklarını anladım. Ablam

bile bu soruya çok kızmıştı.

Banyo yaptırmak için bebeklerimizi her soyuşumda ablam avaz avaz bağırır "Selen! Yine mi bebekleri soydun? Şimdi delireceğim!"

Ben bebeklere banyo yaptırdıktan sonra da, "Selen! Sen bu bebekleri giydirmenin ne kadar zor olduğunu biliyor musun?" diye sorar ve bebekleri teker teker giydirir. Bebekleri giydirmenin zor olup olmadığını ben nerden bileyim? Hiç giydirmiyorum ki. Yalnızca soyuyorum.

Ablam hem bebekleri giydirmenin zor olduğunu söylüyor, hem de ben soydukça o giydiriyor. Üstelik bu sıcakta. Çıplak kalsalar ne olur? Ben bile çıplak dolaşıyorum.

Geçenlerde yine bebekleri giydirip yerine koyarken her nedense, "Delirdim! Delirdim!" demedi. Ben de sordum, "Abla delirdin mi?" diye. Kızgınlıktan küplere bindi. "Durmadan bebekleri soyduğun yetmiyormuş gibi bir de benimle alay mı ediyorsun? Bundan sonra benim bebeklerimi ellemeyeceksin, yasakladım!" dedi.

Hemen gidip anneme

söyledim. Annem de ablama kızdı. "Eşyalarınızı paylaşmayı öğrenin yoksa bütün bebekleri çöpe atarım ha!" dedi. Ablam bana dönüp, "Hep senin yüzünden!" dedi ve küsüp odasına gitti. O gün ablamla barışmak için akşama kadar uğraştım. Ablam bana küserse ben kiminle oynarım?

Karar verdim!.. Bundan sonra hiç kimseye delirip delirmediğini sormayacağım. Annem de bu sorudan hoşlanmıyor zaten. Kızmıyor ama, "Selen'ciğim bu soru hiç hoş bir soru değil!" diyor.

İyi de... Ben annemin bana ne zaman köpek alacağını nasıl öğreneceğim?.. Demek ki öğrenemeyeceğim.

Her akşam yatarken annem bir an önce delirsin diye dua ediyorum. Siz de benim için dua eder misiniz?

Kim bilir, belki de dualarımız sayesinde annem zırdeli olur da bana iki tane, hatta üç tane köpek alır. İsimlerini bile hazırladım. Fifi, Kuki, Laki...

O zamana kadar sizin de anneniz veya babanız delirmemişse, bize gelip, benim köpeklerimi sevebilirsiniz.

Ejderha Bir Gün

Herkesin bildiği kötü ejderhalardan biriydi işte. Korkunçtu. Çirkindi. Şakayı hiç sevmeydi. Günlerinin çoğunu ağzından ateşler çıkartarak ya da güzel prensesleri yiyerek geçirirdi. O sabah uyandığındaysa canı hiçbir şey yapmak istemedi.

Gözlerini şöyle bir aralayıp çevresine bakındı. Sıkıcı tepelerin üzerinde, sıkıcı yeşilliklerin arasında sıkıcı sıkıcı duran kaleleri ve şehirleri gördü. Gözlerini hemen kapattı. Ama uyumak bile çekici gelmiyordu o sabah. Kalkıp biraz dolaşmak, dedi kendi kendine. Kocaman hantal adımlarla yola çıktı.

Onu gören korkudan donuyor, ya da çığlık çığlığa bağıyordu. Ama o umursamadı. Burnundan biraz duman çıkarttı sadece. Sonra onu bile yapmadı. Tozlu yollar öylesine uzanıyorlardı. Gözlerini yerden kaldırmadan, içindeki ağırlığı hissede hissede yürüyordu.

Yol onu kente taşıdı.

Kalelerin önünde durdu.

"Koru kendini kötü ejderha!" diye bağıştı üç genç prens. Atları, zırhları ve kılıçlarıyla savaşa hazırldılar. Uzaklardan onun geldiğini görür görmez hazırlanmışlardı. Kahraman olmayı bekliyorlardı yıllardır.

Şimdi tam zamanıydı.

"Koru kendini!" diye tekrarladılar.

Ejderha şöyle bir pençe hareketiyle onları önünden itti. Surların üzerinden kafasını uzattı. Önce gözleri, sonra burun delikleri, sonra da boynu uzandı duvarlardan. Kale halkı avaz avaz bağırıp, koşuşturmaya başladı. Kepenklerini kapatıyor, kapılarının arkasına barikatlar kuruyorlardı. Bunlar pek ilgi çekici sayılmazdı. Ejderha bütün dikkatini kapanmak bilmeyen bir çift pencerede toplamıştı. Boş bir odanın pencereleri de değildi bunlar. İçerdeki bir grup insanı da görebiliyordu. Hiçbir şey olmamış gibi oturuyorlardı. Önemsenmediğini düşünüp biraz kırıldı ejderha. Belki de geldiğini fark etmemişlerdi. Biraz homurdandı. Biraz da evi salladı. Yine de değişmedi suratlarının ifadesi. Kimse kıpırdamadı. Saygısızlıktı bu ama. Düpedüz hakaret! Evi iyice bir salladı. Masanın çevresindekilerden tık yok. Alevleriyle etrafı yaktı. Kuyruğunu vurup her şeyi yıktı. Birkaçını yedi. Ama geride kalanlar öylesine oturmaya devam ettiler.

Bunlar nasıl insanlardı böyle? Ejderha şaşkınlıkla bakakalmışken, onlardan birinin kısık sesi duyuldu:

"Her şey amma da sıkıcı!"

Aslı Niyazioğlu

Fındıkfarezi

Kırmızıfare abonelerinin çıkardığı dergi

DÜNYAYI TEMİZLEMEK İSTEYEN KIZ

Ayşe o gün babasıyla öğle haberlerini izliyordu. Haberlerde hava kirliliğinin nelere yol açtığı anlatılıyordu. İçerden annesi Ayşe'ye, "Hadi banyoya, çok kirlendin, " demişti. Ayşe'de 'peki,' deyip banyoya girmiş tam sabunlanırken hava kirliliği aklına gelmişti. Acaba niye insanlar dünyayı kirletiyor diye kendi kendine sormuş ama cevaplayamamıştı.

Sabunlanırken kendi kendine, "Madem sabun bizi temizliyor dünyayı da temizler," diye düşündü. Banyodan çıktıktan sonra öğle yemeğini yiyip, arkadaşlarıyla dışarı çıkmıştı. Ayşe arkadaşlarını toplayarak dedi ki: "Hava çok kirleniyor biz bunun olmamasını sağlayabiliriz.Önce biz temiz olmalıyız.

Her gün yıkanacağız, yıkandıktan sonra temiz bir sabun ve süngerle köpük yapıp küçük kutulara koyalım tamam mı?" dedi. Herkes, "Tamam," dedi. Ayşe konuşmasına devam etti:

"Madem ki köpük bizi temizliyor dünyayı da temizler." Ayşe daha 7 yaşındayken bunları düşünmüştü ama bunun olmayacağını bilmiyordu. Arkadaşları ve Ayşe her gün yıkanıyor ve köpük yapıyorlardı. Sonunda yeteri kadar köpük biriktirmişler, her yere dağıtıyorlardı. Herkes bunlar ne yapıyorlar diye onlara bakıyordu. O gün çok sıcak olduğu için köpükler ermişti ve onların mahallelerinin bir bölümü, bir sokağı sabun kokuyordu. Artık akşam olmuştu, evlerine dönmüşlerdi. Ayşe balkona çıkmıştı. Sokaktaki sabun kokusu gitmiş yine eski halindeydi. Ayşe dünyayı temizleyememişti ama televizyonda haberlere çıkmayı başarmıştı. Hem de dünyayı temizlemek isteyen kız olarak.

Duygu Gürleyik

İLK UÇUŞ

17.bölge 4. kovanda nöbet değişimi: Nasılsın asker? Sağol! Bir-ki-bir-ki-bir-ki." İçerde kraliçe arı yumurtlamaya başladı. "Evet sayın kraliçem. 56-57-58-59-60-61. Bu kadar. Haydi çocuklar, yumurtaları taşımaya başlayın!"

"Bu yumurtaları taşıma işi çok zor oluyor, istifa edeceğim." "Ne olacaksın? Asker mi?" "Hayır, bal depolayıcısı olmak istiyorum." Yumurtalar yerine kondu.

Aradan bir ay geçti. Herkes yumurtaların çatlamasını sabırsızlıkla bekliyordu. Nihayet uzun bekleyiş bitmiş ve yumurtalar çıkmaya başlamıştı. Çıkan yavrulara önce temel bilgiler verildi: "Çocuklar, örümcek ağları, karıncalar ve tırtıllara çok dikkat edin. Bunlar bizim düşmanlarımızdır. Bir de eşek arılarına karşı dikkatli olun." Bu sırada, bütün yavru arılar öğretmenlerini can kulağıyla dinlerken, bizim uykucu Sivri horlamaya başlamıştı. Öğretmen "Sivri, Sivri," deyince, esneyerek gözünü açtı.

"Söylediklerimi dinledin mi?" "Evet efendim çok iyi dinledim." "Çocuklar, şimdi uçuş eğitimi göreceksiniz." Yavru arılar ayrı bir sınıfa götürülür. Onlara nasıl uçacakları anlatılır. Sonra öğretmen: "Kuzeye doğru uçup, oradaki büyük çınar ağacından dönüp geleceksiniz. Şimdi uçmaya hazır olun," dedi. Arıları kovanın kapısına götürdüler; teker teker uçmaya başladılar: "Vıvız, Zıpır, Sivri..." Sivri çok heyecanlandı. Ne yapacağını bilemedi. "Haydi Sivri!" En sonunda kendini boşluğa bıraktı ve kanat çırpı. Gözlerine inanamıyordu. Uçuyordu! Uçmak harika bir duyguydu. Sevincinden havada sekizler, daireler çiziyordu. Sonra kendine geldi ve girmesi gereken yola girdi. Çok mutluydu. "Lal lay lom, tray lay lom..." diye mırıldanıyordu. Uçtu, uçtu... Sonunda çınar

ağacına vardı. Baktı ki ilerde güzel kokulu çiçekler var; hemen oraya gitti. Bu çiçekler gerçekten çok güzeldi. Böylece çınar ağacından epey uzaklaşmış oldu. Biraz daha ilerledikten sonra : "Lay lay lom tray... Olamaz! Ne yaptım ben? Kovandan çok uzaklaştım. Şimdi ne yaparım ben? En iyisi biraz daha gideyim bari."

Sivri epey uçtuktan sonra yere indi. Sağa sola bakınarak yürüdüğü için, bir deliğin içine düşüverdi.: "Aaaa! Olamaz, bir karınca yuvası!" "Hey, bakın burada bir arı var; yakalayın!" "Eyvah! Hemen kaçmalıyım!" "Sağa mı gitti, sola mı?" "Bilmiyorum. Beşiniz sağdan, beşiniz soldan gitsin. Haydi durmayın!"

"Sanırım çıkabilirim. Bunları atlatmak kolay oldu." Bizim sivri yuvadan çıktı ve uçmaya başladı. Arkasına bakınca, bir örümcek ağı gördü; takıldı. "Galiba bu örümceğe kahvaltı olacağım." "Merhaba kahvaltım." "Burdan kurtulmanın bir yolunu bulmalıyım. Evet buldum! Eğer şu kuşu uyandırırsam, bu örümceği kaptığı gibi götürür." "Heey! Cici kuş, bak burada ne var. Bak ne güzel örümcek." Arının sesini duyan kuş geldi. Örümceği löp diye midesine indirdi. Ağ bozulup da arı kaçmasaydı, kuş onu da yiyecekti. Önce kendisini yemediği için de şanslı sayılırdı. Biraz daha uçtu. İyice yorulmuş ve acıkmıştı. O da nesi? Karşısına üç tane eşek arısı çıkmasın mı? Bizim ki bir korktu, bir korktu, jet gibi uçmaya başladı. Yetişebilene aşk olsun! Eşek arılarının da ondan geri kalan tarafları yoktu. "Şimdi ayvayı yedim işte. Bir bu eksikti!" "Onu yakalamak çocuk oyuncağı, peşini bırakmayalım." Bizim Sivri çok şanslıymış. Meğer eşek arılan onu farkında olmadan kendi kovanına doğru kovalıyormuş. Sivri kovanı görünce bir sevindi, bir sevindi... Eşek arılarını oradan kovdular. O da başından geçenleri öğretmenine bir bir anlattı. "Artık dikkatli olmayı öğrenmişsinizdir." "Öğrenmez olur muyum hiç?"

Emre Açıksöz

İSTANBUL'UM

Ey İstanbul'um; ey güzel İstanbulum!
Güzelliklerinle; tarihi değerlerinle; sen bir başka güzelsin!

Bir de şu betonlar olmasa
Gökdelenler olmasa
Ormanlar yakılmasa; yanmasa
Tarihi, cumbalı, oymalı evler yıkılmasa
Ağaçlar; ormanlar olsa İstanbul'da
Her yerde kuşlar cıvılda; hayvanlar olsa
Böcekler vızılada; arılar bal yapsa İstanbul'da
Çiçekler dikilse; onlara bakılsa; bitki ve çiçek bahçeleri yaratılsa
Hayvanlara eziyet edilmese
Mümkün olduğunca az araba kullanılsa...
Ne güzel olurdu...

Ey İstanbul'um; ey güzel İstanbul'um!
Bunlar yapılsa; daha güzel olacaksın!

Filiz Taylan

GÜZEL RÜYALAR

Rüyalarda güzel güzel masallar
Pamuk Prenses, Yedi Cüceler,
Kırmızı Başlıklı Kız, Pinokyo
Hepsi de çok güzel.

Rüyalarda savaş, açlık yok
Her yer yemyeşil ve ağaçlık.
Keşke her rüya gerçekleşse.

Bilge Ertem

İçerde bir bağırs bir çağırış. Öpüşmeler, gülüşmeler. Bahçe kapısından yavaşıca süzölüyorum. Hemen içeri girmeye korkuyorum. Önce ne olup bittiğini anlamalıyım. Bahçeye bakan pencerenin önüne geldim. Tül perde rüzgârda sallandıkça arada bir içers görölüyor. Onlar beni görür mü, diye düşünürken, birden babamın sesi: "İçeri gelsene oğlum..."

Misafir! Misafirden hoşlanmıyorum. Çünkü misafir benim tanımadığım, bana yabancı, benden çok büyüklerin ilgisini çeken, yüksek sesle yapılan karşılama ve konuşmalarıyla zaman zaman benim için korkutucu olabilen bir şey. Bu şey hep gülümseyerek bakar. İnsanı bakışlarıyla deler geçer de sanki ta içimde, gerilerde bir yerlerde benim hiç görmediğim, bilmediğim bir şeyleri görür gibidirler. Üstelik, kimileri, annemi ve babamı ben daha doğmadan önce tanıdıklarını ileri sürerek, sanki kendilerinin değil de benim bu evde misafir olduğum izlenimini vermektan nedense hoşlanırlar. Hoşlandıkları bir şey de, gözlerini bana dikip nasıl olduğumu sormaları ve benim dalga dalga kızaran yüzüme bakıp ısrarla cevabımı beklemeleridir. Konuyu kapatmak için de yanağımdan acıtıcı bir makas almaları şarttır sanki.

Evdeki sesler misafir sesiydi. Ama babama yakalanmıştım ve içeri girmek zorundaydım. Girdim. "Oooo... Oh, oh, oh..." diye çığlıklar duydum. Başımı yerden kaldırıp kararan gözlerimle bir yerlere tutunmaya çalışırken, onunla göz göze geldim. Odanın loşluğunda pırıl pırıl parlayan ve aynı anda her tarafa bakmaya çabalayan bir çift göz. Göz değil köz...

Ağızımdan çıkan belli belirsiz, "Hoş geldiniz!" ve arkasından gelen mırıltılar arasında yalnızca birini net olarak algılayabildim: "Oğlum, haydi Çiğdem kızımızı bahçeye çıkar."

Başım önümde salondan çıktık. Domates fidelerinin arasındaki dar beton yolda Öylece duruyoruz. Başımı kaldırıyorum sonunda, ama ona doğru değil. Uçak geçiyor. Sanki hayatımda ilk kez uçak görüyormuşum gibi uzun uzun uçağı bakıyorum. Kim bilir nereden kalktı, nereye inecek. Benim başım da böylece yerden kalkmış oldu. Ama şimdi ben nereye indireceğim bakışlarımı? Yine yere bakarsam, yeniden kaldırmam için yeni bir uçak mı bekleyeceğim. Gözlerim uçağın ardında bunu düşünüyorum. O da uçağı mı bakıyor? Yoksa bana mı? Bir uçağı bu kadar uzun izlememi anlamlı kılmak istiyorum. "Savaş uçağı," diyorum. "Savaş uçağı mı?" diyor. "Evet, savaşı gidiyor."

Birden kolumu dürtüyor. "Hadi be sen de, şaka yapıyorsun. Yolcu uçağı o." Sonra gülüyor. Ben de gülüyorum. "Evet, şakaydı," diyorum. Bu çok hoşuma gidiyor. "İnandın mı?" deyip yine gülüyorum. "Çok şakacısın..." Gülüyor. Birbirimize bakarak gülüyoruz. Bakışlarımı kaçırmıyorum artık. Yendim. İçimdeki savaşı kazandım işte.

Tepemizden geçen üç savaş uçağının homurtusunu duymuyoruz bile.

AYI

James Oliver Curwood

Birkaç yıl önce sinemalarımızda gösterilen ve çok ilgi gören "Ayı" adlı filmi belki siz de izlemiştinizdir. Bir ayının yaşamını konu alan bu sözsüz ama çok şey söyleyen film, izleyen herkeste derin izler bırakmıştı. İşte bu filmin romanı ise yıllar önce yayımlanmıştı ve hatta Türkçe'ye de çevrilmişti. 1962 yılında Ali Avni Öneş'in çevirisiyle, şimdi var olmayan İyigün Yayınevi tarafından Kuzey Göçebeleri adıyla kitaplaşan bu duygu ve heyecan dolu romanı bu sayıdan başlayarak bölüm bölüm sizlere sunmaya karar verdik. Ali Avni Öneş'in çevirisini esas almakla birlikte, dilini güncelleştirmek için elden geçirdik. Dileriz beğenirsiniz.

28

'Birinci Bölüm Yavru Ayı Niua

KARA AYI yavrusu Niua dünyayı gerçek olarak ilk kez Mart ayının sonuna doğru gördü.

Romatizmadan bitkinleşmiş olan anası Nuzak artık yaşlanmıştı ve her yaşlı gibi bol bol uyumayı seviyordu. Niua'nın doğduğu bu kış, her zamanki üç aylık kısa uykusu yerine dört aylık bir uykuya

yatmayı uygun bulmuştu. Anası kendinden habersiz haldeyken dünyaya gelen yavru, her ikisi inlerinden çıktıklarında hemen hemen iki aylıktı.

Nuzak, mağarasını yüksek ve kıraç bir tepe üzerinde seçmişti. İşte Niua vadiye ilk kez buradan göz attı. Karanlıktan birden aydınlığa

çıkınca gözleri kamaştı ve dinleyerek, koklayarak, henüz görmediği birçok şeye dokunarak bir süre durdu. Kurşuni soğğun yerine sıcaklık ve ıslıl ıslıl bir güneş bulmaktan biraz şaşırmış olan Nuzak ise, sabah rüzgârını içine çekmek ve yaşadığı toprakları gözden geçirmek için dakikalarca olduğu gibi kaldı.

On beş günden beri; erken gelen bir bahar, Jackson's Knee ile Shamattawa ırmağı arasında ve kuzeyden güneye Tanrı Gölü ile Churchill

arasında uzanan bu güzel yöreyi değiştirmişti. Onların üzerinde durdukları ve gepgeniş bir vadiye bakan tepeden karın yoğun olarak yığıldığı bölgeler ak lekeler halinde bir ıslık okyanusu gibiydi. Her yandan göz alabildiğine yayılan karanlık ormanların mavi adacıkları, hâlâ yarı donmuş haldeki gölün ıslıtları, güneşin ırmaklar ve dereler üzerindeki yansımaları, toprağın hoş kokularının yükseldiği yemyeşil çayırlar insanı kendine çekiyordu.

Nuzak öyle yaşlanmıştı ki, gözleri artık iyi seçemiyordu, dişlerinin yarısını yitirmişti ve kemikleri nemli, serin gecelerde sızlıyordu. Ama yine de gördükleri karşısında etkilenmeyecek kadar geçkin değildi henüz. Düşünceleri bu uyandıkları vadi yamacının çok ötelerinde geziniyordu. Ormanlar duvarının arkasında, gölün ufkundan daha ilerde, ırmağın öteki kıyısında ve uzaktaki ovalarda kendine yaşama alanı seçmiş olduğu sınırsız topraklar uzanıyordu. Niua'nın henüz duyamayacağı sağırlandırıcı bir sesi, büyük çağlayanın uğultusunu içinde duyuyordu. Sabah rüzgârının okşayışlarıyla ürperen sedir ağaçları ve genç çamlar altında ilkbaharın şarkısını havaya mırıltılar halinde dağıtan kısık kalın bir sestti bu.

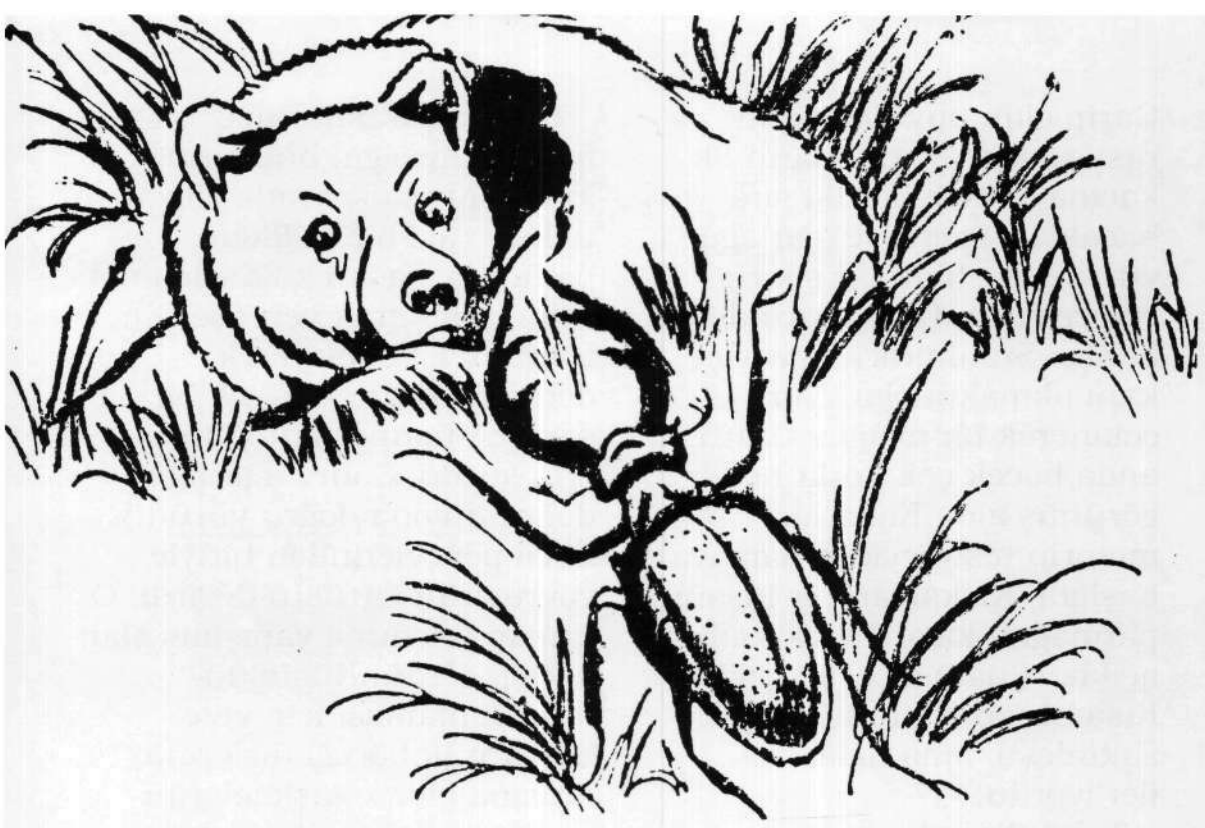
Sonunda Nuzak ciğerlerinden kuvvetli bir soluk boşaltıverdi, arkasından Niua'ya doğru bakıp homurdanarak hemen ağır ağır yokuşun kayalıkları arasından inmeye başladı.

İşıltılı vadinin dibinde hava tepedekinden daha sıcaktı. Dişi ayı doğru bataklığa gitti;

yarım düzine kadar kuş sazlar arasından kanat çırparak yükseldi. Niua az daha dengesini kaybediyordu. Nuzak onlara hiç aldırmadı bile. Bu düztaban yaratığın görünmesi üzerine bir dalış duyuldu ve onu öylesine keskin bir yakınma çığılığı kovaladı ki, ayı yavrusu sırtındaki tüylerin diken diken olduğunu hissetti. Nuzak buna karşı da ilgisiz kaldı. Niua, gözü annesine dikili, olanları izliyordu. İçgüdüğü, anası bir işarette bulunur bulunmaz sıvışması için bacaklarını tetikte tutuyordu. O garip kafacığında anasının her bakımdan üstün bir yaratık olduğu fikri hızla gelişmeye başlamıştı.

Bu güzel gün boyunca Niua bir yığın şey keşfetti ve geçen her saat onu anasının bütün bu yeni ve güneşli alanların söz götürmez sultanı olduğuna inandırdı.

Dişi ayı analığın verdiği deneme ile ihtiyatlı davranıyordu. O zamana kadar on beş yavru büyütmişti. Yumuşak tabanları sertleşmeden onlara hiç yol yürütmemişti. Bataklıktan ayrılır ayrılmaz

yakındaki bir ağaç kümesine kadar gittiler. Nuzak kabuğun altında birikmiş olan yapışkan ve şekerli maddeyi çıkarmak için genç bir çam ağacını tırnaklarıyla kazıdı. Kökler ve soğanlar ziyafetinden sonra bu çerezi Niua çok beğendi. Bir ağacı kendi kendine soymayı becerdi. İkindiye doğru Nuzak öyle çok yemişti ki, karnı sarkıyordu. Yavru da hem yedikleri, hem de annesinin sütüyle doldurduğu şiş karnıyla küçük bir tulum gibiydi.

Yaşlı tembel ayı batıya

yaklaşan güneşin hamam gibi ısıttığı büyük beyaz bir kayanın dibini seçti. Bu sırada kendine serüvenler arayarak gezinen yavru da yırtıcı bir böceklerle karşı karşıya geldi.

Bu, beş santimetre büyüklüğünde dev bir kınkanatlıydı. Kara kehribar rengindeki iki savaş kısıracı demir çengeller gibi kıvrılmıştı. Bedeninin kalan bölümü de güneşte bir zırh gibi parlıyordu. Niua karnının üzerine yatıp onu izlemeye başladı. Otuz santim kadar uzağındaydı ve ilerliyordu.

Garip olan buydu. O gün rastladıkları yaratıkların ilk kaçmayanıydı bu. İki sıra bacakları üzerinde ağır ağır yürüyor ve hafif bir şıkırtı çıkarıyordu. Damarlarında babası Suminitik'in savaşçı kanı akmakta olan Niua çekinerek bir ayağını uzattı. O anda böcek çok korkunç bir görünüş aldı. Kanatlan motorlu testereyle vınlamaya başladı. Kısaçaları bir insanın parmağını kavrayacak kadar açıldı. Niua pençesini çekti. Kısa bir an sonra böcek sakinleşti, ama hâlâ ilerliyordu.

Tabii, Niua bu minicik yaratığın görüş alanının on santimi bile geçmediğini bilemezdi. Acıklı olan buydu. Fakat Suminitik gibi bir savaşçı babanın oğlu, dokuz haftalık da olsa, ufacık bir yaratığın önünden kaçamazdı. Yeniden pençesini uzattı, ama küçük tırnaklarından biri böceği sırtüstü deviriverdi. Böcek şıkırdayıp vınlamaz oldu. Niua sevindi. Keskin dişlerinin erişebileceği yere getirinceye kadar onu tırnağının ucuyla kendine çekti ve sonra burnunu uzatıp kokladı.

Böcek için bulunmaz bir fırsattı. Ayıcığın burnunu kısaçalarıyla kavradı. Nuzak'ın uykusu acı bir çığlıkla bölündü. Başını kaldırdığında Niua çırpınarak yeri eşeliyor, tükürerek ve inleyerek debeleniyordu. Ana ayı birkaç saniye düşünceli düşünceli onu süzdü. Sonra ağır ağır doğrulup ona doğru yürüdü. Koca pençelerinden biriyle yavrusunu sırtüstü devirdi. O zaman burnuna yapışmış olan böceği gördü. Küçüğün kımıldamaması için yere bastırarak böceği dişlerinin arasına aldı, o kısaçalarını açıncaya kadar yavaş yavaş ısırdı, sonra da böceği yutuverdi.

Akşama kadar Niua zedelenmiş olan burnunu iyileştirmeye çalıştı. Gece bastırmadan biraz önce Nuzak koca kayaya dayanarak büzüldü ve oğulcuğu akşam sütünü emdikten sonra onun koynunun sıcaklığı içine büzüldü. Acıyan burnuna rağmen mutlu bir ayı yavrusuydu o. Bu ilk günün sonunda ancak dokuz haftalık olduğu halde kendini yiğit ve yılmaz hissediyordu.

(Sürecek:)

Domates

Carlo Manzoni

BAY VENERANDA penceresinin altından geçen bir adama yaklaşmasını işaret etti. Adam gelip durdu. Bay Veneranda eline aldığı domatesi adama göstererek domatesi aşağıya fırlatmak istediğini hareketleriyle anlattı.

"Siz? Aşağıya?.." diyerek şaşkınlığını belli etti adam. "Ne o elinizdeki Allahışkına?"

"Aşağıya fırlatmak için bir domates," dedi Bay Veneranda, ve havaya kalkmış olan kolunu indirdi. "Ne oldu ki?"

"Bana mı?" dedi adam şaşkınlıkla. "Bana domates mi fırlatacaksınız?"

"Bir deneyeceğim," dedi Bay Veneranda. "Ama sizi tutturabileceğimden emin değilim tabii. Çok uzaktasınız. Biraz daha yakına gelmelisiniz."

"Siz... Siz çıldırmış olmalısınız!" diye bağırdı adam. "Tımarhaneyi aradınız mı?"

"O halde olduğunuz yerde kalın," dedi Veneranda. "Ama sizi ıskalarsam, beni aşağılamak yok. Bakın sizi uyardım."

Bay Veneranda kolunu kaldırdı. Adam çığlıklar atarak koşmaya başladı.

"Bakın şu komik insanlara hele," dedi Bay Veneranda. "Bu da kaçıp gitti." Kolunu indirdi ve kendi kendine söylendi:

"Bu uzaklıktan onları dururlarken bile vurabilmek yeterince güçken, bir de koşturup durmuyorlar mı? Anlamıyorum, nasıl vurabilirim onları bu durumda. Bugün de hep kaçıklara çattım yani."

Ve Bay Veneranda pencereyi kapatıp mutfağa girdi.

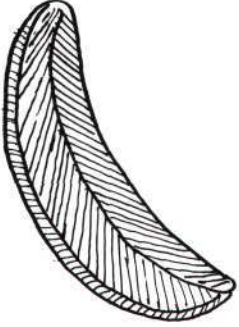
33

BİLİM-OYUN

OĞLUM ACAR elmayı çok sever. Aslında daha çok muzunu sever, ama elmaya hayır dediği görülmemiştir. Yalnız ona elma verirken elmayı nasıl istediğini mutlaka öğrenmelisiniz. Yani kabuğu soyulmuş olarak mı? Kabuğuyla mı? Kabuğu soyulmuş ve dilimlenmiş olarak mı? Yoksa kabuğu soyulmadan dilimlenmiş olarak mı? Acar kimi zaman bir türlü ister, kimi zaman da öteki türlü.

Yine böyle bir gün bir oyun etmek istedim ona. Elmayı öyle şaşırtıcı bir biçimde verecektim ki... 'Acar, elma ister misin?' diye sordum hevesle. Bir yandan da mutfığa doğru gidiyordum ki kulaklarıma inanamadım. "Hayır!"

Birden sinirlenmiştim. "Ne demek hayır?"

"Elma istemiyorum."

"Neden?"

Başını kaldırıp yüzüme baktı. Kocaman kamyonunun yanına uzanmış ileri geri hareket ettiriyordu. "Canım istemiyor," dedi.

İşe bakın. Tam da kendimi güzel bir oyuna hazırlamışken. Yerime oturdum. Ne tuhaf şey bu böyle! Bize elma yer misin dediklerinde hemen kabul ederdik. Eder miydik? Yo, elmayı pek sevmediğimi hatırladım. Yumuşadım birden. İnsanın canı istemeyebilir değil mi?

"Evet!"

İrkildim. İçimden geçenleri nasıl da duydu ve onaylıyor. Bir daha, "Evet!" dedi. Sesi sabırsızcaydı bu kez. "Evet," diye bağırdı, "Elma istiyorum!"

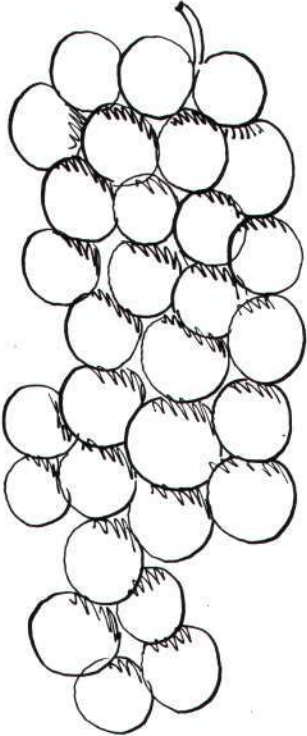
Ha, ne? Elma? Evet. Mutfığa koştum. Ne yapacaktım ben. Tamam. Dur önce soralım.

"Elmanı nasıl istiyorsun?"

Düşündü, düşündü...

"Kabuğu soyulmuş ve dilimlenmemiş olarak," dedi. Tam istediğim gibi.

"Olmaz!" diye seslendim. "Elmanı soyarım ama

dilimlemem."

Şaşırdı. Genellikle ona hayır demem çünkü. Sözümü sürdürdüm. "Elmayı soyacağım, ama dilimlemesi benim işim değil!"

Anlamadan yüzüme baktı. "Dilimlemezsen yemem," dedi. "Dilimlemeyeceğim," dedim, "Ama sen yiyeceksin!"

Az sonra mutfaktan soyulmamış bir elma getirdim. "Bu iyi mi?" diye sordum. Alıp inceledi. "İyi," dedi.

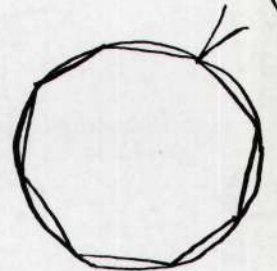
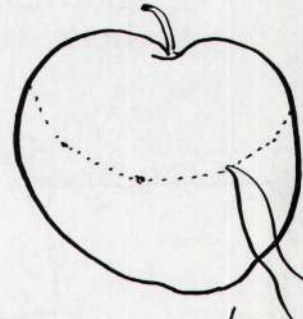
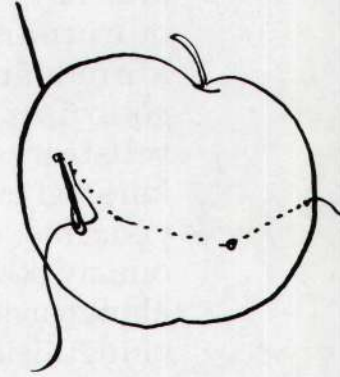
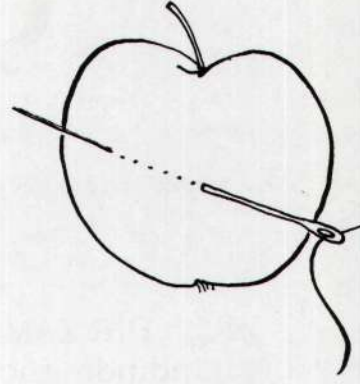
Elmayı onun gözünün önünde soymaya başladım. Ben elmayı soydukça Acar'ın gözleri büyüdü. Elimdeki elmaya bakıyordu, çünkü kabuğun altından bütün bir elma değil, dilimlenmiş bir elma çıkıyordu. Kabuk ayrıldıkça dilimler tabağın içine birer birer döküldü.

"Al işte!" dedim. "Ben dilimlemedim, ama **bu** elmanın cinsinden midir nedir? Böyle dilimlenmiş yetiştiriyor herhalde..."

Acar çok şaşırdı, ama şaşkınlığını belli etmedi. Elmanın yarısını bana verdi. "Aslında elma istemiyordum, ama sen çok ısrar ettiğin için yiyecektim," dedi. Ben de ona elmanın nasıl olup da kabuğu soyulmadan önce dilimlenebileceğini anlattım. Beni dikkatle dinledi. Sonra da, "Sen asıl benim muzla yaptığım numarayı görsen," dedi. Merakla koşup mutfaktan bir muz getirdim. Muzu soydu ve kabuklarını bana verdi. Sonra da ağzını açıp muzun ucundan başlayarak ağzına itti. Az sonra muzun tamamı ağzındaydı. Yanakları şiş şiş, "Bak," dedi, "Tek seferde bütün muzun yiyebiliyorum! .."

Sonra yine kamyonunun başına döndü.

Geçen sayıdaki kayık, yüzey gerilimi denilen fiziksel bir olay sayesinde yol alabiliyordu. Cevabı doğru bilen Ayşe Çelik'e teşekkürler.

Fatih Erdoğan

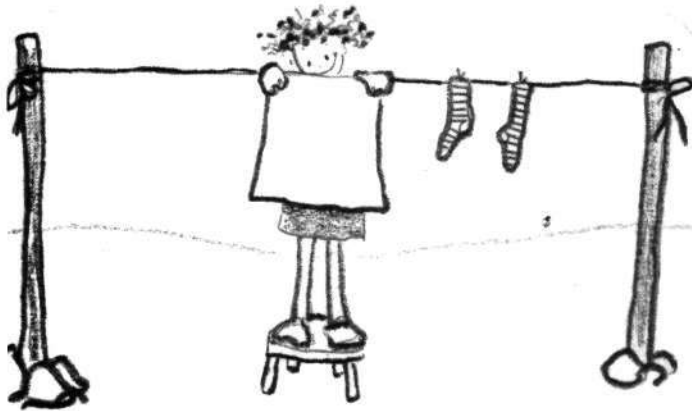
ÇUHAÇİÇEĞİ

Jill Atabay

*Resimler: Tülay Sözbir
Çeviren: Şeyda Özçalışkan*

BİR ZAMANLAR, Çuhaçiçeği adında küçük bir kız yaşarmış. Çuhaçiçeği ormanın içindeki küçük bir kulübede annesi ve babasıyla otururmuş. Babası pazarın kurulduğu günlerde kasabaya götürüp satmak için sebzeler yetiştirir, annesi ise para karşılığı evde çamaşır yıkarmış. Annesi ve babası, ona ayakkabı ve kitap alamayacak kadar yoksul olduğu için Çuhaçiçeği okula gidemezmiş, ama ailede herkes birbirini sevdiği için

mutlu bir kızmış o. Annesine çamaşırları asmasında ya da babasına sebzeleri sulamasında yardım etmeyi bitirdikten sonra, ormanda oynamaya gidermiş. Ormandaki tüm canlılar dostu olduğu için yalnız olmaktan hiç korkmazmış. Ağaçların altında oturduğunda, sincaplar, cebinde onlar için hep taşıdığı fındıkları yemeye gelirmiş dallarından sıçrayıp. Tavşanlar da küçük kızın, babasının zaman zaman almasına izin verdiği marul yapraklarından ya da eski havuçlardan getirip getirmediğini görmek için yuvalarından çıkarlarmış. O, öteki çocuklar gibi öykü kitapları okuyamazmış, ama resimlerine bakar ve kendisi için öyküler uydururmuş. Bununla beraber, Çuhaçiçeği yine de seve seve okula gitmeyi istemiş, çünkü böylece

"Pekâlâ, sorun
buysa sanırım sana
yardım edebilirim.
Üç dilek vereceğim
sana. Ne yazık ki,
daha fazla
veremem, çünkü
çuvalımda kalanın
hepsi bu."
Böyle deyip, Çuha-
çiçeği'nin o ana dek
fark etmediği,
ayaklarının dibinde
duran bir çuvalı

kendisi için öyküler okumayı
öğrenebilirmiş.

Bir gün ormanda oturmuş
bunları düşünürken, bir ağaç
kütüğüne oturmuş kendisini
izleyen, daha önce hiç
görmediği garip, küçük bir
adam fark etmiş.

"Neden bu kadar üzgün
duruyorsun, Çuhaçiçeği?" diye
sormuş küçük adam.

Çuhaçiçeği bu adamın nasıl
olup da adını bildiğini biraz
merak ettiyse de, yanıt vermiş:

"O kadar üzgün değilim.
Ama okula gidebilmeyi ve
okuma yazma öğrenmeyi çok
isterdim. Ama, annem babam
yoksul ve bana ayakkabı ve
kitap alamıyorlar."

Küçük adam bir an
düşünmüş, sonra şöyle demiş,

göstermiş.

"Eğer bu üç dilek okula
gitmene yardımcı olacaksa,
onları isteyebilirsin."

"Ah, evet !" diye bağırarak
Çuhaçiçeği. "Okula gitmem
için neye gereksinmem varsa,
bu üç dilekle hepsine sahip
olabilirim."

"Çok iyi," demiş küçük
adam. "Ama dikkatli olmalısın;
çünkü söylediğim gibi
yanımda üç taneden fazla
dilek yok. Eğer başka bir şey
için dilekte bulunursan ilk üç
dileğinden biri kaybolur. Ben
artık gitmeliyim." Küçük adam
böyle deyip gözden kaybolmuş.
Çuhaçiçeği gözlerini ovmuş.
Hayal görüp görmediğini
merak etmiş. Yine de, "Pekâlâ,
denemekte hiçbir sakınca

yok," diye düşünmüş. Bunun üzerine gözlerini kapamış ve

"Okula gidebilmek için ayakkabılar ve bir forma istiyorum," demiş. Sonra düşünmüş. "Sanırım iki dilekte bulundum. Bu da bana bir dilek daha bırakıyor." Tekrar gözlerini sımsıkı kapayıp, "Okula götürmek için kitaplar istiyorum," demiş. Sonra da evine koşmuş.

Eve vardığında hemen odasına koşmuş. Gözlerine inanamamış. Yatağın üzerinde

yepyeni, şık bir forma ve onun yanında da gıcır gıcır bir çift siyah ayakkabı onu bekliyormuş. Sandalyenin üzerinde ise bir dizi okul kitabı duruyormuş. Çuhaçiçeği, büyük bir heyecanla, olanları annesine anlatmaya koşmuş. Annesini

yorgun argın, içinde çamaşır yıkadığı büyük çamaşır leğenini kaldırırken bulmuş.

"Daha çamaşırları köydeki evlere dağıtmam gerekiyor," demiş annesi.

Çuhaçiçeği annesi için o kadar üzülmüş ki, şöyle demiş, "Çamaşırları senin için ben dağıtırım. Bu eski çamaşır leğeni yerine yeni ve güzel bir çamaşır makinen olmasını ne kadar isterdim." Ve bu sözcükler

ağzından çıkar çıkmaz, orada pırıl pırıl parlayan bir çamaşır makinesinin belirdiğini görmüşler. Çuhaçiçeği gözlerine inanamamış. Sonra tuhaf küçük adamın sözlerini anımsamış ve odasına koşmuş. Yeni ve şık forması ortadan kaybolmuşmuş.

Çuhaçiçeği çok üzölmüş.
Kendi kendine şöyle demiş:

"Olsun. Formam olmasa da
ayakkabım ve kitaplarım
olduğuna göre hâlâ okula
gidebilirim. Ve annemin artık
bir çamaşır makinesi olduğı
için mutluyum."

O akşamüzeri tüm aile
akşam yemeğı için sofrada
otururken babası şöyle demiş:

"Yarın panayır günü ve ben
de sebzelerimi pazara
götüreceğim. En iyi sebzelere
ödöl verilecek. Yıllardır en
büyük lahanayı yetiştirmeye ve
panayırda bir ödöl kazanmaya
uğraştım, ama henüz bir ödöl
almayı hiç başaramadım."

Bu sözler üzerine, babasını
çok seven Çuhaçiçeğı
ağlamaya başlamış.

"Ah babacığım, en büyük
lahana için verilen ödölü
kazanabilmeni ne kadar
isterdim!"

Ama odasına gittiğinde
ayakkabılarının da ortadan
kaybolduğunu görmüş.
Çuhaçiçeğı çok üzölmüş, ama
kendi kendine şöyle demiş,

"Olsun, hâlâ kitaplarım var
ve sanırım okula ayakabılarım
ve formam olmadan da
gidebilirim. Belki öteki
çocuklar gülerler ama, ne

yapalım gülsünler."

Sabahleyin anlattığı öyküye
çok şaşırın anne ve babasını
öpüp kitaplarını almış ve
okula gitmek üzere yola
koyulmuş. Güneş parlıyor,
kuşlar şarkı söylüyormuş ve
ormanın içinden koşarken
Çuhaçiçeğı kendini çok mutlu
hissediyormuş. Birden yol ke-
narında acı acı inleyen küçük
bir köpek yavrusu görmüş.

"Zavallı küçük kuçu kuçu,"
demiş, "Ormanda yalnız
dolaşamayacak kadar
küçüksün sen. Kaybolmuş
olmalısın."

Yavru köpek ona koşmuş ve
sızlanmış. Çuhaçiçeğı de
okşamış onu.

"Sahibini bulabilmeyi
isterdim," demiş. Tam o sırada
küçük bir kız ormandan
koşarak çıkmış.

"Ah, işte buradasın Fındık,"
diye bağırmış kız. Ve köpeğı

kucağına alıp, Çuhaçiçeği'ne bakmadan koşup gitmiş.

Ama Çuhaçiçeği başını eğmiş ve görmüş ki kitapları ortadan kaybolmuş. O zaman çok üzülmüş ve biraz da ağlamış.

"Artık okula gidemem," demiş. Ama kısa bir süre sonra gözlerini kurularak, "Olsun," demiş kendi kendine. "Daha önce ormanda hayvanlarla oynarken mutluydum ve umuyorum ki yine mutlu olabilirim." Sonra sincaplara biraz fıstık bulabilmek için eve koşmuş.

O akşam babası eve geldiğinde Çuhaçiçeği onu daha önce hiç görmediği kadar mutlu görmüş.

"Bugün," demiş. "Panayırda en iyi ve en büyük lahanaya verilen ödülü kazandım." Ve ceketinin cebinden bir torba para çıkartıp, masanın üzerine koymuş. "Dahası, birkaç kişi onların bahçesinde çalışıp, sebzelerini yetiştirmemi istedi benden."

Sonra karısını öpüp şöyle demiş, "Artık o kadar çok çalışman gerekmeyecek canım." Sonra Çuhaçiçeği'ne dönüp, "İhtiyacın olan her şeyi alabilecek kadar param

olduğuna göre, sen de artık okula gidebilirsin," demiş.

O zaman Çuhaçiçeği çok sevinmiş, ilk üç dileğini yitirmiş olsa da tüm aileye mutluluk getirmeyi başardığı için.

KARABÖCEK, "Gitmek istiyorum!" dedi.
"Uzaklara, çok uzaklara gitmek istiyorum."

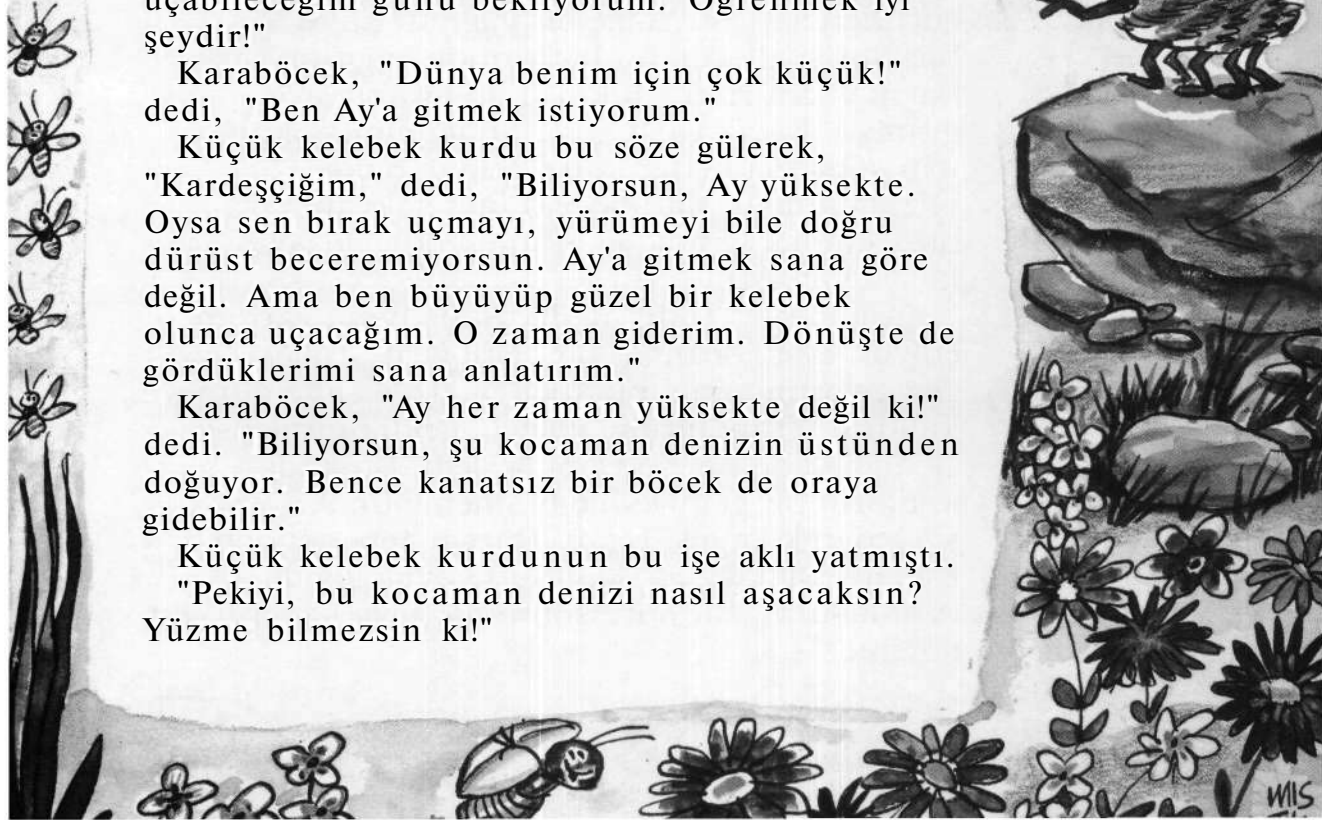
Küçük kurt, "Evet!" dedi. "Ben de uzaklara gitmek, dünyayı görüp tanımak istiyorum. Ama bunun için renkli, güzel bir kelebek olup uçabileceğim günü bekliyorum. Öğrenmek iyi şeydir!"

Karaböcek, "Dünya benim için çok küçük!" dedi, "Ben Ay'a gitmek istiyorum."

Küçük kelebek kurdu bu söze gülererek, "Kardeşçğim," dedi, "Biliyorsun, Ay yüksekte. Oysa sen bırak uçmayı, yürümeyi bile doğru dürüst beceremiyorsun. Ay'a gitmek sana göre değil. Ama ben büyüüp güzel bir kelebek olunca uçacağım. O zaman giderim. Dönüşte de gördüklerimi sana anlatırım."

Karaböcek, "Ay her zaman yüksekte değil ki!" dedi. "Biliyorsun, şu kocaman denizin üstünden doğuyor. Bence kanatsız bir böcek de oraya gidebilir."

Küçük kelebek kurdunun bu işe aklı yatmıştı. "Peki, bu kocaman denizi nasıl aşacaksın? Yüzme bilmezsin ki!"

Karaböcek, "Önemli olan, zoru başarmaktır. Bir sal yapar, onunla giderim."

Küçük kurt arkadaşına gülmekten caymış, saygı duymaya başlamıştı. Ne kadar akıllıydı şu Karaböcek.

"Haydi Ay'a gittin diyelim. Ay yükselince göklere çıkacaksın. Nasıl ineceğini de düşündün mü?"

Karaböcek, arkadaşının bilgisizliğiyle alay etmedi ama, ona biraz acıdı doğrusu.

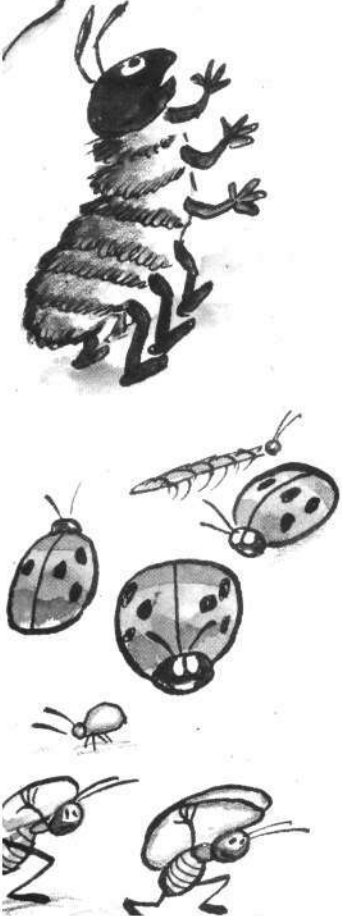
"Biliyorsun ki," dedi, "Ay denizin tam karşısındaki düzlükten batar. Ben de o zaman yere inerim. Eh!

Düzde yürümeyi de az çok başarabiliyorum."

Küçük kurt karaböceğin önünde saygıyla eğilerek, "Siz büyük bir bilginisiniz. Bu işi başaracağınıza inandım," dedi.

Minik böceklere kocaman bir deniz gibi görünen şey, büyükçe bir yağmur suyu birikintisiydi. Ali, bu birikintide kağıttan bir kayık yüzdürmüş, bıkınca da bırakıp eve gitmişti. Kayık yağlı kağıttan yapılmış olduğu için, akşama kadar suda kaldığı halde bozulmamıştı. Karaböcek, tam sal yapmaya hazırlandığı sırada, esintinin etkisiyle gelip kıyıya yanaştı.

Karaböcek, "Hah!" dedi. "Şans bana yardım ediyor. İşte kocaman bir gemi geldi. Bilgin geçiniyorum ama, bu koca denizde salla gitmeye kalktım. Yirmi birinci yüzyıla geldik nerdeyse. Gemicilik de her şey gibi ilerledi. Bu kadar konforlu bir gemiye hiç binmemiştim!" diye söylenerek kayığa bindi. Rüzgâr ters yönden esmeye başlayınca, kâğıttan kayığı kıyıdan uzaklaştırdı. Bir süre sonra da hava karardı, Ay doğdu.

Karaböcek, "Eyvaaah! Geç kaldım. Ay yükselmeye başladı!" diye bağırdı. Sonra, "Olsun, yarın akşam yine doğacak. O zaman yetişirim," diye kendini avuttu.

Gece çok güzeldi. Kurbağalar vıraklıyor, cırcır böcekleri ötüyor, yıldızlar pırıltılarıyla göğü süslüyordu. Bu güzellikler içinde Karaböcek kendinden geçti. Şiirler okudu, şarkılar söyledi. Bu arada Ay'ın yükselip, tam tepeye geldiğini fark etmemişti.

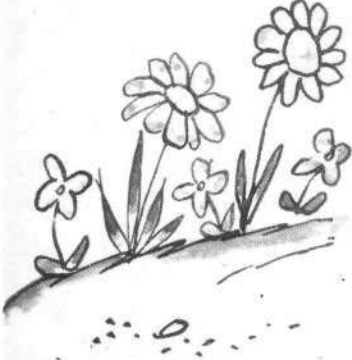
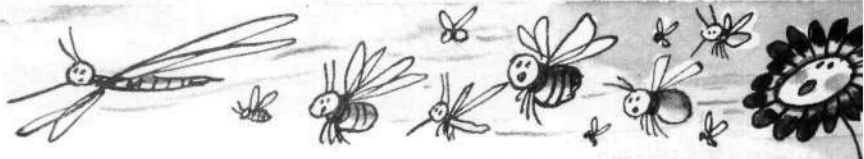
Bir ara gözü suya ilişti. Ay'ın görüntüsü suda, tam altındaydı.

"Başardım! Başardımım!. Ay'ın tam üstüne gelmişim. Nasıl da farkına varmadım. Ay'a ilk inen böcek ben olacağım! Tarih kitapları benim resimlerimi basacak!" diye bağırarak kayıktan iniverdi.

Ay'ın pırıl pırıl altın sarısı ışığı, gecenin tatlı maviliği birdenbire kayboldu. Karaböcek bir yanlışlık yaptığını, Ay'ın sudaki yansımasını gerçek Ay sandığını o zaman anladı. Sudan başını çıkardığı an göğe baktı. Ay onun bu haline kahkahalarla gülüyordu sanki. Boğulmamak için kayığın kenarına tutundu. Böylece uzun bir süre daha gitti. Artık Ay batmış, güneş doğuyordu. Kayık karşı kıyıya gelmişti. Karaböcek hemen kendisini kumlara attı. Bütün geceyi uykusuz geçirmiş, üşümüş, yorulmuştu. Yakındaki yaprağa kadar bile yürüyecek gücü kalmamıştı. Toprağa uzanıp uyudu.

"GÜM!" diye bir ses duyunca yerinden zıpladı. Kafası şiş,

gözü mor, kolu sarılı bir çekirgeydi bu.

"Özür dilerim," dedi Karaböcek'e. "Sizi uyandırdım, ama istemeyerek oldu. Zıplamasına iyi zıplıyorum da, havada dengemi bulamıyorum. Bu yüzden de ayaküstü düşmem gerekirken, başımın, burnumun, kolumun üzerine, biçimsiz biçimsiz düşüyorum. Bakın böyle!"

Çekirge gene zıpladı. Zavalılık gerçekten de "KUÜÜT!.." diye tepesi üstüne düştü.

Karaböcek gülmek için kendini zor tuttu. Komik olduğu kadar da acınacak bir durumu vardı çekirgenin.

"İyi oldu beni uyandırdığınız," dedi ona. "Güneş batacak nerdeyse! Biz bilginler vaktimizi uykuda geçirmemeliyiz." Sonra da çekirgeye bir gün öncesinden başlayarak bütün olanları anlattı. Çekirge onu ilgiyle dinlemişti.

"Size yardım edebilir miyim? Bu konuda biraz bilgim var da!" dedi Karaböcek'e.

"Yaaa! Neler biliyorsunuz?"

"Yirminci yüzyılın sonundayız. Herkes bu konuyla ilgileniyor. İnanır mısınız? İnsanlar bile! Geçen gün bir gazete parçasında okumuştum. Roketler yapıyorlar komşu gezegenlere gitmek için. Ne kadar çok para harcıyorlar bilseniz. Kendini beğenmiş yaratıklar!. Gelip de biz böceklerden yardım isteseler ya."

"Nedir bu roket dediğin?"

"Zıplayan bir metal yığını!. Ama yalnız bir kez zıplayabiliyor. Oysa ben her istediğim zaman zıplayabilirim. O kadar uğraşacakları yerde bana söyleseler bir zıplayışta çıkıveririm Ay'a!"

"Öyleyse bana yardım edersiniz."

"Elbette kardeşçğim. Ay doğunca sırtıma binersin olur biter."

Onlar böyle gevezelik ederken Ay doğdu, bir

süre sonra da yükseldi.

"Haydi tam zamanıdır!" dedi çekirge. Karaböcek, çekirgenin sırtına bindi.

Çekirge, "Hareket ediyoruz! diyerek saniyeleri saymaya başladı. "On... Dokuz... Sekiz... Yedi... Altı... Beş... Dört... Üç... İki... Bir... Sıfır..."

Birdenbire bütün gücüyle zıpladı. Göğes doğru uçmaya başladılar. Yükseldiler, yükseldiler.

Çekirge birden, "Eyvah! Gene başım dönüyor, midem bulanıyor. Hem bu sefer her zamankinden fazla. Yükselmek yaramıyor bana..."

Boşlukta bir iki takla atıp yere düşmeye başladılar. Karaböcek gözlerini kapadı. Bir süre düştüler düştüler. Aşağılara indikçe hızları artıyordu. Bu düşmenin sonu hiç gelmeyecek sanıyordu Karaböcek.

"KÜÜÜT!" diye bir ses duyuldu. İkisi de bayılıp kendilerinden geçti.

Ayıldıklarında gene sabah olmuştu.

Karaböcek, "Özür dilerim," dedi. "Benim yüzümden başınız derde girdi."

"Üzülmeyin," dedi çekirge. "Bilim adına her türlü derde katlanabilirim. Yalnız biraz fazla zıplayıp Ay'ın ötesine geçtik, sanırım. Akşam yeniden deneriz."

Bu sırada bir ses konuşmalarını kesti.

"Özür dilerim! Konuşmalarınızı istemeyerek duydum. Ay'a çıkmak sizin düşündüğünüz kadar zor değil!" Bu, portakal ağacından sarkıttığı ipliğin ucunda oynayan bir örümcekti.

"Kolayı nedir? Anlat lütfen."

"Ay, bu ağacın tepesinde. İsterseniz sizi oraya götüreyim."

Böcekler kuşkuyla bakiştılar. Örümcek onların ne düşündüğünü anlamıştı.

"Merak etmeyin." dedi. "Karnım tok! Aç olsam bile, şöyle yağlı yumuşak bir sinek isterdim. Sizin gibi sert kabuklu böceklerle uğraşamam. Durmadan kitap okuduğum için zamanım çok değerlidir. Haydi uzatın ellerinizi."

Böcekler söyleneni yaptılar. Örümceğin ipliğine tutuna tutuna çıkmaya başladılar. Tam tepede turuncu renkli bir portakal pırl pırl görünüyordu.

"İşte Ay!" Gerçekten de örümceğin gösterdiği yere, portakalın tam üstüne gelince Karaböcek göğsünden bir bayrak çıkardı.

"Bu bayrağı, bütün böcekler adına Ay'a dikiyorum."

"Şimdi bilimsel araştırmalar yapalım?" dedi Karaböcek. "Bakalım Ay'ın yüzeyi neden yapılmış? Derinliklerde neler var?"

Olacak bu ya, o daha sözünü bitirmeden, portakal, dalından kopup, "KÜÜÜT!" diye yere düştü.

Neyse ki, talihli böcekler altta kalıp ezilmediler. Bu düşen portakal yarılmış, suları çevreye yayılmıştı.

Karaböcek, "Ay'ın içi portakal suyuyla doluymuş," dedi.

Çekirge üzgün üzgün, "Bilgiye olan bu tutkunu çok beğeniyorum. Böyle bir durumda bile bir şeyler öğrenmeye çalışıyorsun. Ne yazık ki, Ay artık doğmayacak. Karanlık geceleri hiç sevmem."

Geceleyn sıkıntıyla yattılar. Sağa sola dönüyor ama uyuyamıyorlardı. Birden Karaböcek, Ay'ın her akşam doğduğu yerde bir aydınlık gördü. Yüreği heyecanla küt küt atarak bekledi. Çok geçmeden Ay'ın ucu göründü. Karaböcek çekirgeyi dürterek, "Bak!" dedi. "Ay doğuyor!"

Çekirge yerinden bir fırladı, havada kayboldu. Karaböcek, onun nereye kaybolduğunu anlamaya çalışırken, Çekirge KÜÜÜT! diye kafası üstü düştü gene. Hemen doğrulup gözlerini açarak, "Evet evet! Ay doğuyor!" dedi.

Biraz sonra ay yükselmiş, çevreyi tatlı ışıqla aydınlatmıştı.

"İyi ama nasıl oldu bu iş?" dedi Çekirge. "Ay yere düşüp parçalanmamış mıydı?"

Karaböcek bilgiç bilgiç güldü. "Bir çocuk, ayağı takılınca düştüğü yerde mi kalır?" diye sordu ona.

"Hayır. Kalkar."

"Öyleyse dostum, anlamayacak ne var? Ay düştü ve kalktı."

Çekirge, Karaböcek'in önünde saygıyla eğilerek, "Büyük bir bilginsiniz, size hayranım!" dedi.

Penguenler Flüt Çalamaz

Sevim Ak * Res.: Behiç Ak * Yapı Kredi Yayınları *
1. Basım: Kasım 1993 * 74 Sayfa * 19,5x13,5 cm *
1. hamur kağıt * Siyah beyaz iç resimler *
65.000TL

Bu ay sizlere Sevim Ak'ın bir kitabını tanıtmak istiyoruz. Kırmızıfare'de yayımlanan öykülerinden tanıdığınız bir yazar Sevim Ak. **Penguenler Flüt Çalamaz** da birbirinden güzel sekiz öykü yazmış sizler için. Kitabın resimlerini Behiç Ak çizmiş. Behiç Ak, Sevim Ak'ın ağabeyi. Sevim Ak okuyorsanız, Behiç Ak'ı ve onun güzel çizgilerini de tanıyorsunuz demektir. Çünkü yazarın bütün kitaplarını

Behiç Ak resimlemiştir.

Sevim Ak Çocuk Edebiyatı'nın genç yazarlarından. **Penguenler Flüt Çalamaz**, yazarın dördüncü kitabı. Öykülerindeki sevimli tipleriyle, eğlenceli anlatımı, Türkçe'yi kullanmadaki becerisiyle birleşince, ortaya birbirinden güzel öyküler çıkmış. Konusal olarak da çeşidi bol bir yazar. Hiç sıkılmıyorsunuz. Aksine bir sonraki öyküyü merakla bekler buluyorsunuz kendinizi. Bu kitaptaki öykülerin konusu sevgi sevgi öyküsü var. Flüt çalan bir penguenin, size samanyolunun adresini soran sarı-yeşil bir balonun, uçan bir şapkanın, unutulmuş bir çiçek saksısının öyküsünü okuyacaksınız. Bunların da öyküsü mü olurmuş demeyin. Eğer bana inanmıyorsanız, kitabı okuyun. Herhalde kitaba inanırsınız değil mi? İyi okumalar.

Sevim Ak'ın diğer kitapları:

Uçurtmam Bulut Şimdi (Bu kitap 1988 Akademi Kitabevi Çocuk Yazını Özendirme Ödülü'nü almıştır.)
Karşı Pencere
Pembe Kuşa Ne Oldu?

Bu kitabı kitapçınızda bulamıyorsanız bize yazın veya telefon edin. Unutmayın, Kırmızıfare aboneleri olarak bizden yüzde yirmi indirimle kitap alma hakkınız var.

Yarın, Okuyanların Olacak!

MAVİBULUT YAYINLARI 1994

KDV dahil fiyatı

OKULÖNCESİ ETKİNLİKLER DİZİSİ

Artık Kendim Boyayabilirim * <i>Fatih Erdoğan</i>	45.000.-
Artık Kendim Çizebilirim * <i>Fatih Erdoğan</i>	45.000.-

İLK KİTAPLAR DİZİSİ

Geceyi Sevmeyen Çocuk (Ciltli) * <i>Aytül Akal</i>	180.000.-
Canı Sıkılan Çocuk (Ciltli) * <i>Aytül Akal</i>	180.000.-
Kardeş İsteyen Çocuk (Ciltli) * <i>Aytül Akal</i>	180.000.-
Kırçıl Horoz (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	85.000.-
Demet'in Bahçesi (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	85.000.-
Kedi (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	30.000.-
Bahk (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	30.000.-
Köpek (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	30.000.-
Kuş (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	30.000.-
Kanaryamm Öyküsü (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	85.000.-
Al Takkeli Dev... (Ciltli) * <i>Ayla Çınaroğlu</i>	85.000.-
Aç Tırtıl * <i>Eric Carle</i>	70.000.-

FINDIK KİTAPLAR DİZİSİ

Pufpuf Ayı Bal Peşinde * <i>A. A. Milne</i>	24.000.-
Pufpuf Ayı'nın Sıkışık Günleri * <i>A. A. Milne</i>	24.000.-
Park, Peri ve Belediye Başkanı * <i>Dilek Aykul Bishku</i>	24.000.-
Bayan Tutu Modaya Uyuyor * <i>Melek Güngör</i>	24.000.-
Gökyüzündeki Tuhaf Delik * <i>Dilek Aykul Bishku</i>	24.000.-

KİTAP KURDU DİZİSİ

Küçük Prens (Ciltli) * <i>A. Exupery</i>	95.000.-
--	----------

DERGİLER

KIRMIZIFARE (aylık dergi)	30.000.-
1 yıllık abonelik	300.000.-
2. Cilt	450.000.-
Şehir Hayvanları ve İnsanları İçin KEDİ (2 aylık dergi)	35.000.-
1 yıllık abonelik	140.000.-

DOSTLARIMIZ DİZİSİ

Köpeğiniz ve Siz * <i>Emel Tezcan, Filiz Ateş Anğ</i>	145.000.-
---	-----------

Değerini anneler bilir